

Slovenski VESTNIK

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt
Posamezni izvod 7 šilingov
mesečna naročnina 25 šilingov
celoletna naročnina 250 šilingov
P. b. b.

LETNIK XXXIX.

CELOVEC, PETEK, 3. AVGUST 1984

ŠTEV. 31 (2186)

Turisti letos bolj varčujejo

Gospodarske težave evropskih držav letos močno vplivajo na turistično gospodarstvo. Iz Koroške in tudi iz sosednje Jugoslavije je slišati, da turist pri svojem potovanju v inozemstvo vedno bolj štedi. Na Koroškem to čuti predvsem trgovina z živili, v Jugoslaviji pa opažajo splošno večje varčevanje turista pri večini izdatkov.

Med najbolj potujoče štejejo še vedno prebivalci skandinavskih držav, sledijo jim Zahodni Nemci, Švicarji in Avstrijci. Najmočnejše je v zadnjih letih upadlo število francoskih turistov, ker jim je vlada prepovedala izvoziti več kot 2000 frankov na leto. Najmanj potujejo Španci, Italijani, Portugalci, Grki in Jugoslovani.

Po podatkih Nemške zvezne banke so državljani ZRN lani porabili za potovanja v tujino kar milijardo mark manj kot leta 1982. Za več kot 10% so nazadovani njihovi izdatki za potovanja v Grčijo, za 8% v Belgijo in Luxemburg, za 7% v ZDA, za 5% v Francijo, za 4,5% za potovanja v Avstrijo in za 3% za potovanja v Jugoslavijo.

Sram jih je

Oglasi za KHD-referendum v koroških strankarskih glasilih niso razburili samo koroške Slovence. Tudi v vrstah mladih socialistov so bili ogorčeni. Predsednik Socialistične mladine Peter Kaiser, predsednik Mlade generacije Gerhard Mock in predsednik socialističnih študentov (VSStÖ/BKS) Heimo Strempl so svojemu glasilu Kärntner Tageszeitung poslali celo pismo bralcev, ki pa ni bilo objavljeno. Sram jih je, da socialistično glasilo objavlja takšne oglase. Zato pozivajo, naj se ukine ta kampanja z oglasi, ki nasprotujejo socialističnim načelom in stremljenju po mirnem sožitju na Koroškem.

PREBERITE

- na strani
- 2 Pobratenje občin Železna Kapla in Kranj
 - 2 O gradiščanskih Hrvatih
 - 2 Zanimanje mednarodne javnosti za vprašanja koroških Slovencev
 - 3 Folklorno srečanje v Železni Kapli
 - 4 O dejavnosti SPZ
 - 4 Na Jerberku odkrili prazgodovinsko naselje
 - 5 75 let turske železnice
 - 8 „Rdeči mladinski kino“

Skupni pouk ni v škodo neprijavljenih otrok

ŠTUDIJA DUNAJSKIH SOCIOLOGOV ODLOČNO ZAVRAČA TRDITVE PROVINCIALNIH KOROŠKIH NACIONALISTOV

Neverjetne reči se dogajajo sredi poletne in predvolilne vročice v Celovcu. Slovenska manjšina, ki živi pod vedno večjim asimilacijskim pritiskom nemškogovorečega soseda, mora znanstveno dokazovati, da neprijavljeni nemško- (ali tudi slovensko-) govoreči otroci ne trpijo škode, ko poslušajo dvojezični pouk prijavljenih otrok ali pa se poleg njega samostojno učijo!!!

Na tiskovnem razgovoru so minuli torek sodelavci dunajskega Inštituta za uporabno sociologijo (Institut für Angewandte Soziologie, IAS) razlagali avstrijskim novinarjem, da v vseh dostopnih uradnih šolskih statistikah ni mogoče najti potrdila za trditev, da dvojezični pouk ovira razvoj otrok z nemško materinščino.

Sociologi so primerjali napredovanje šolarjev iz ljudske šole v srednje in višje šole in ugotovili, da šolarji iz dvojezičnega področja glede tega napredovanja ne zaostajajo za ostalimi koroškimi šolarji. S številkami so zadostno ovrgli argument KHDja in FPÖ, da nemškogovoreči otroci ne trpijo pod dvojezičnim poukom, saj se bi po heimatdienstovski logiki moralo v številkah šolskih statistik videti, da nemškogovoreči šolarji iz dvojezičnega področja zaostajajo za tistimi iz ostalega Koroškega!

Sodobna znanost ve za prednosti dvojezičnosti

Sodobno družboslovje že najmanj 15 let nima več dvomov o prednostih zgodnjega učenja dveh jezikov, je torek v Celovcu povedal dunajski sociolog dr. Ronald Pohoryles. Odkar je ob koncu šestdesetih let angleški znanstvenik John B. Carroll s temeljitimi raziskavami dokazal, da je dvojezičnost velika prednost, je to za sodobno družboslovje v zadostni meri razjasnjeno. Tudi v študiji dunajske univerze, ki smo jo predstavili v zadnji številki našega lista, ocenjujejo Carrollove raziskave kot osnovne. Leta 1969 je prišel Carroll do zaključka, da vpliva dvojezično šolstvo splošno gledano pozitivno na pripravljenost otrok učiti se tujih jezikov. Če je to zanimanje zbujeno, pa je korak k nadaljnjim jezikom še lažji.

Carroll je dal tudi odgovor na vprašanje kdaj je učenje drugega jezika najbolj ugodno. Ta je že dve leti prej temeljito raziskal pri številnih absolventih šol. Čimprej so šolarji začeli z učenjem drugega jezika, tem bolj gotovo in diferencirano je bilo njihovo jezikovno znanje. Šolarji, ki so se že v osnovni šoli začeli učiti drugega jezika, so drugi jezik znali bolje, kot tisti, ki so se začeli učiti jezik šele v srednji stopnji. Splošno pa velja po raziskavah Carrolla, da se more

uvesti učenje jezika tedaj, ko ima otrok že določeno gotovost v izražanju, to je po navadi v starosti 4 let.

Ne samo te ugotovitve govorijo za zgodnje dvojezično šolanje otrok; za dvojezično področje, kjer se aktivno uporabljata slovenski in nemški jezik, je prav posebno pomembna ta ugotovitev: čim več se v razredu aktivno uporablja drugi jezik, tem boljši so rezultati učenja drugega jezika.

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV

vabi na

tovariško srečanje

v nedeljo, dne 5. avgusta ob 14. uri
pri Peršmanu v Podpeci.

Srečali se bomo bivši partizani, aktivisti in demokrati treh dežel: Slovenije, Italije in Avstrije. Prisotni bodo tudi funkcionarji I. avstrijskega partizanskega bataljona in Dokumentacijskega arhiva z Dunaja.

Poleg govorov in kulturnega prispevka bo gostovala tudi godba na pihala z Jesenic.

Upamo, da se boste srečanja v velikem udeležili, da se bomo skupaj spominjali na težke čase NOB in se v tovariškem duhu pogovorili in poveselili.

Odbor



Karel Smolle (NSKS), Feliks Wieser (ZSO) in Ronald Pohoryles in Heinz Rögl (IAS) pri predstavitvi študije.

Inštitutu, ki deluje od leta 1971 naprej, nekaj tako neverjetnega do sedaj še ni bilo treba raziskovati, sta povedala sociologa Ronald Pohoryles in Heinz Rögl. Svoje začudenje nad tem, da je treba znanstveno dokazati, da dvojezičnost ne škoduje, ko pa so znani pozitivni učinki dvojezičnosti, je Pohoryles ironično izrazil tudi tako: „Nismo se mogli načuditi, saj je vodja inštituta dr. Henrik Kreutz sam doraščal dvojezično (nemško-madžarsko) in se je kljub tej dvojezičnosti v Nemčiji razvil do rednega univerzitetnega profesorja, jaz sam pa sem obiskal francoski licej na Dunaju in sem kljub temu

postal znanstveni sodelavec univerze.“

Slovenščina bi lahko bila najenostavnejša dodatna kvalifikacija

Študija najprej razloži obseg dvojezičnega šolstva na Koroškem in ugotavlja, da so šolarji prijavljeni k dvojezičnemu pouku v 31 koroških občinah. V posameznih šolah seže delež prijavljenih šolarjev od 2–95%. Le v 21 občinah imamo res dvojezični pouk, saj so v drugih občinah poleg šol z dvojezičnim poukom še šole z izključno nemškim poukom, ugotavlja študija.

V zvezi z zaostalom gospodarskim položajem južne Koroške pride študija do zaključka, da se bo za zboljšanje položaja treba posluževati dveh strategij: treba bo razviti avtohtone gospodarske zmogljivosti, drugač pa bo treba izkoristiti obmejno situacijo za sodelovanje z južnimi sosedi.

V zvezi s trenutnim poslabšanjem gospodarskega položaja svarijo avtorji študije pred zaostrovanjem jezikovnega konflikta. V nasprotju s trditvami, da dvojezični pouk v ljudski šoli ovira nemškogovoreče prebivalstvo, priporočajo avtorji študije prebivalstvu, naj se uči slovenskega jezika tudi kot najenostavnejše dodatne kvalifikacije delovne sile. V tej zvezi opozarjajo že na obstoječe sodelovanje s slovenskim gospodarstvom, ki se bi še lahko razvilo. Predvsem pa opozarjajo na mednarodno uveljavljene ugotovitve o prednosti dvojezičnega šolstva. V tej zvezi je važno, da tudi koroški avtorji Unkart/Glantschnig/Ogris v knjigi „Zur Lage der Slowenen in Kärnten“ v dvojezičnem šolstvu ne vidijo zapostavljanja nemškogovorečih otrok.

Šolske statistike zavračajo KHD

Na podlagi avstrijskih šolskih statistik in ljudskega štetja 1981 študija v svojem glavnem delu primerja napredovanje šolarjev iz ljudske šole v srednje in višje šolske tipe. V statističnem materialu sociologi niti enega podatka niso našli, ki bi govoril o tem, da dvojezična šola posebno ovira šolarje pri nadaljnjem šolskem napredovanju. Neposredno so primerjali napredovanje šolarjev v dvojezičnih občinah s tistimi v ostalem Koroškem, pa tudi neposredno socialno si podobna okraja Velikovec in Wolfsberg. Sicer so ugotovili, da hodi za 0,1% manj šolarjev dvojezičnih občin v splošnoizobraževalne in poklicnoizobraževalne višje šole kot v ostalem Koroškem in nekoliko več v poklicnoizobraževalne srednje šole, vendar so te malenkostne razlike nepomembne. Če bi dvojezični pouk vplival tako negativno kot trdijo, bi moralo na dvojezičnem območju znatno manj šolarjev obiskovati višje šole. Tako pa so celo ugotovili, da je ravno v okraju Wolfsberg manj šolarjev v višjih šolah, kjer pa ni nobenih dvojezičnih šol.

Rezultati zagovarjajo ohranitev in izboljšanje dvojezičnega pouka

Avtorji študije pridejo do zaključka, da tudi številke oficialnih statistik govorijo za ohranitev dvojezične šole. Na tiskovnem razgovoru pa so še dodatno opozorili na sramotno dejstvo, da Avstrija glede znanja tujih jezikov na splošno zaostaja za drugimi državami.



Pobratenje med občinama Železna Kapla in Kranj

SLOVENCİ SO BILI PIONIRJI SODELOVANJA

Ob dvajsetletnici sodelovanja občin Železna Kapla in Kranj sta minulo soboto na dvojezični slavnosti v Železni Kapli podpisala župana občin listino pobratenja med občinama. S tem podpisom se je zaključila dolga začetna doba sodelovanja med najjužnejšo občino Koroške in gospodarsko dobro razvito slovensko občino Kranj, odprlo pa se je novo obdobje sodelovanja, ki je bilo kaljeno le z dejstvom, da je še danes nekaterim v Železni Kapli problem v takšni listini pobratenja zapisati dejstvo, da igrajo pri tem sodelovanju slovenski občani tudi svojo vlogo.

Sodelovanje preko meje se je med občani začelo že šestdesetega leta, ko je najprej gledališka skupina iz Jezerkega gostovala v Železni Kapli in je nato nastopil v Kranjski občini slovenski pevski zbor France Pasterk Lenart. Iz tega sodelovanja na osebni in društveni ravni med Slovenci na obeh straneh meja se je s časom razvilo širše sodelovanje, ki sta ga leta 1964 dvignila na višjo raven sedanji minister in tedanji župan Kranja Martin Košir ter bivši deželni poslanec in tedanji župan Železne Kaple Josef Lubas. Oba sta se udeležila tudi slavnosti.

Medtem ko so bili slovenski prosvetaši v Železni Kapli v šestdesetih letih — v času, ko so nekateri še ostro odklanjali takšno sodelovanje — pravi pionirji tega sodelovanja z občani matičnega naroda, so se s časom razvili tesnejši stiki tudi z drugimi občinskimi društvi. V to sodelovanje se je vključila godba iz doline Bele, pridružili pa so se tudi člani Naturfreunde, Trachtenvereine in turističnega društva. Danes obstaja torej široka mreža prosvetnega, gledališkega, literarnega, športnega, turističnega in gospodarskega sodelovanja med prebivalci teh dveh občin, ki jih državna meja povezuje, saj sega kranjska občina do Jezerkega.

Svoje k zblizevanju občin je prispeval tudi gospodarski razvoj, saj se je pri gradnji hotela Obir udele-

žilo tudi kranjsko podjetje Alpetour, nenazadnje pa tudi rešilna investicija Slovenija papir v tovarni papirja Obir.

S tako močno razpredenim sodelovanjem je zorel čas tudi za simbolično utrditev tega sodelovanja v obliki podpisa listine o pobratenju. Ko se je septembra lani mudila delegacija občine Železna Kapla-Bela na uradnem obisku v Kranju, so se zastopniki obeh občin zmenili za podpis listine ki potrjuje obojestransko pripravljenost za vsestransko sodelovanje v obojestransko korist.

Dobesedno sta župana Albin Juvan iz Železne Kaple in Ivan Cvar podpisala tole listino: „S tem slovenskim dejanjem izjavita obe občini svojo voljo in pripravljenost za nadaljevanje prijateljskih odnosov, dogovorov in uresničitev skupnih interesov na gospodarskih, kulturnih, športnih in drugih področjih, za utrjevanje direktnih stikov njihovih občanov in organizacij.“

Ta skupna pot naj pospešuje medsebojno povezanost v uradnih, socialnih in zasebnih pogledih in naj doprinaša k medsebojnemu razumevanju in mirnemu sožitju ljudi obeh regij.“

KORISTNO JE, ČE SE OMENI TUDI MANJŠINA

Čeprav so to listino prijateljstva podpisale vse frakcije železnokapel-

skega občinskega sveta in čeprav danes sodelovanje občanov in občin preko meja ni več osporavano, odnos do manjšine v okviru tega še ni popolnoma razčiščen. V prvotnem besedilu, ki ga je predlagala občina Kranj, je bil tudi stavek, ki omenja, da je v okviru tega sodelovanja treba vključiti tudi organizacije in društva slovenske narodne skupnosti. V dokončni formulaciji listine tega stavka ni.

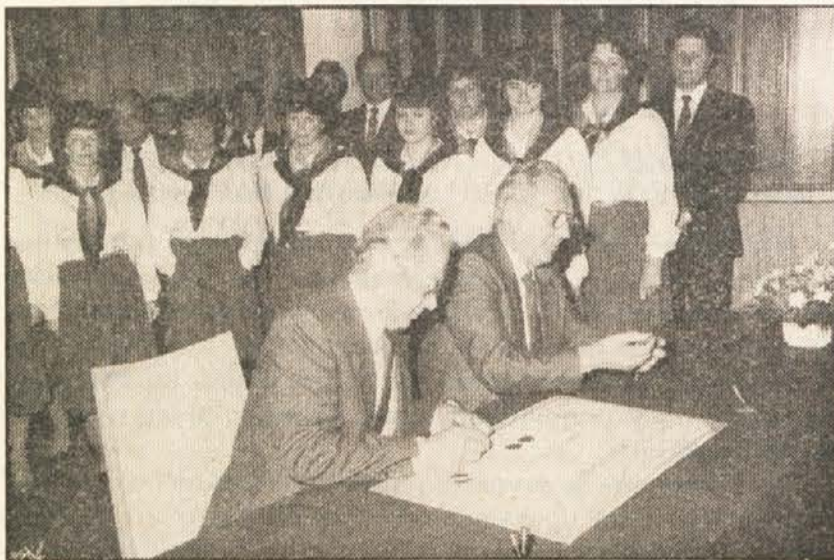
Kolikor je bilo slišati, se je temu stavku upirala najbolj ljudska stranka, socialisti pa na tem stavku niso hoteli vztrajati, ker sicer ne bi prišlo do soglasnega sklepa, tudi odbornik EL se je pridružil temu mnenju, odbornik KPA pa se je zoperstavil črtanju tega stavka.

Slovenskim socialistom se črtanje tega stavka ne zdi problematično (pravijo, da se Slovenci uveljavljajo

tudi brez tega dodatka), župan Albin Juvan pa je menil, da „ni treba izpostavljati Slovencev“, ker se naj razvije sodelovanje s „celotnim prebivalstvom“. Nasprotno pa so drugi slovenski prosvetaši v razgovoru na nedeljski prireditvi povedali, da se bi jim zelo dopadlo, če bi v listini bila omenjena slovenska narodna skupnost, saj se tudi ob manj pomembnih priložnostih v govoricah omenja manjšina, kot tisti člen med obema državama, ki povezuje. In prav v občini, kjer so Slovenci zelo aktivni, naj to v listini prijateljstva ne bi imelo prostora?

Upati je, da bo pobratenje med občinama približalo prebivalstvo obeh občin, neglede na narodnost, v takšni meri, da bo kmalu omenjanje slovenske narodne skupnosti v takšnih listinah samoumevno!

V svojem govoru po podpisu listine se je kranjski župan Ivan Cvar še enkrat izrekel za nadaljevanje dobrega sodelovanja in tudi dejal: „V tem okviru vidimo tudi možnosti za vsestransko sodelovanje naših organizacij z organizacijami Slovencev v vaši občini, za uresničevanje pravice do širokih stikov manjšine z matičnim narodom in matičnega naroda s slovensko narodno skupnostjo v zamejstvu, za sodelovanje, v katerem bo tudi manjšina kot subjekt sodelovanja prispevala k njegovi širini in vsestranskemu razvoju, ter skupaj z demokratičnimi silami oblikovala ustrezne razmere za uresničevanje svojih pravic in narodnostni razvoj. In končno, prepričani smo, da bomo v prihodnje, tudi danes podpisana listina nas bo vzpodbujala pri tem, še bolj utrdili vezi med prebivalci pobratenih občin.“



Kulturni spored slavnostnega podpisa listine so oblikovali Mešani pevski zbor „Zarja“, oktet Sava iz Kranja in Gemischter Chor Eisenkappel. V nabit polni dvorani glavne šole in pred številnimi častnimi gosti je ravnatelj Valentin Polanšek v svojem pozdravu poudaril to mirno zblizevanje sosedov in izrazil željo, „da bi meja povezovala in se v sosesčino izoblikovala.“

Prihodnje leto predor skozi Karavanke

Prejšnji teden so v republiškem komiteju za promet in zveze Slovenije obravnavali izgradnjo cestne infrastrukture, ki je zajeta tudi v meddržavnih sporazumih in pogodbah. Predsednica komiteja, Julka Žibert, je informirala delegate, da bi z odlaganjem gradnje predora skozi in osmiskih cest izgubila Slovenija in Jugoslavija prednost, ki jo imata zaradi ugodne zemljepisne lege. S tem bi dopustili, da bi postali prometno, turistično in gospodarsko nezanimiv otok. Žibertova je poudarila tudi pomen graditve cest za hitrejši gospodarski razvoj, česar se zavedajo tudi sosednje države. Predor naj bi začeli graditi prihodnje leto, končali pa 1990.

Robak se je pošteno blamiral

Nad sto znanstvenikov iz Gradišanske, Štajerske, Madžarske, Hrvaške in Slovenije se je začetek julija udeležilo v Modincih (Mogersdorf) na južnem Gradiščanskem simpoziju „Država in družba v času dualizma“. Udeleženci simpozija so imeli tudi možnost spoznati madžarsko naselje Sridnja Pulja (Mittelpullendorf) in hrvaško naselje Veliki Borištof (Grosswarasdorf) na Gradiščanskem. Tam se je razvila živahna diskusija o položaju Hrvatov na Gradiščanskem, katere se je udeležil tudi povabljeni gost, predsednik Prezidija županov in podžupanov hrvaških in dvojezičnih občin Fritz Robak.

Pred vsemi znanstveniki je razlagal svojo teorijo o prostovoljni

asimilaciji in o manj vrednem hrvaškem jeziku, s katerim se npr. pred sodiščem sploh ne da sporazumevati. Zlasti pa se je osmešil, ko je razlagal, da je člen 7 državne pogodbe neobvezujoč in da ga tako in tako nihče ne razume. Robakova nesprejemljiva stališča na licu mesta nista samo zavrnila sodnik dr. Müller in Peter Tyran, prekinil ga je tudi vodja diskusije dr. August Ernst in mu odvzel besedo, ko sta odločno intervenirala prof. dr. Berthold Sutter (ustavno pravni zgodovinar z univerze v Gradcu in njegov asistent, in med drugim izrazila, da se kot avstrijska državljana sramujeta za to stališče Robaka.

Gredo gradiščanski Hrvati v sosvete?

Piše Peter Tyran, urednik tednika „Hrvatske novine“

Pred kratkim so se sestali predstavniki Hrvatskega kulturnega društva in Prezidija županov in podžupanov hrvaških in dvojezičnih občin Gradišanske, da bi podpisali sporazum, v katerem obe strani zatrjujeta — predvsem Prezidij — da bosta v bodoče podvzeli le akcije, ki koristijo hrvaški narodni skupnosti na Gradiščanskem.

V nasprotju s slovensko narodno skupnostjo na Koroškem imajo gradiščanski Hrvati znatno slabšo pravno in faktično situacijo. V zadnjih desetletjih je bilo mogoče pri pristojnih na zvezni in deželni ravni doseči komaj znatne in zelo skromne napredke. Na zvezni ravni pa so stalno poudarjali, da bi ustanovitev sveta gradiščanskim Hrvatom lahko prinesla znatno izboljšanje položaja. Tudi dejstvo, da je Prezidij županov in podžupanov podpisal zgoraj imenovani sporazum lahko ocenjujemo kot pozitivno zadržanje zvezne vlade, predvsem zveznega kanclerja.

Sporazum vsebuje tudi pasajo, da Prezidij popolnoma zagovarja člen 7 avstrijske državne pogodbe in da bo v bodoče opustil vse, kar bi lahko škodovalo lastni narodni skupnosti. V kolikor bo zvezna vlada izpolnila tudi nekaj drugih važnih pogojev, bo s podpisom tega sporazuma verjetno začetek prihodnjega leta prišlo do ustanovitve sosveta. Tak pogoj je naprimer ustanovitev posebne referata pri uradu zveznega kanclerja, ki bi bil pristojen za manjšin-

ske zadeve, in dve živi subvenciji. Eno za Hrvatsko kulturno društvo, drugo za Prezidij. Neodvisno od tega mora biti rešeno vprašanje urednika hrvaškega časopisa „Hrvatske novine“ v obliki plačanega urednika. Trenutno še ni razvidno v kolikor bo ta sosvet kakšno „čudežno sredstvo“ (Zdravilo za vse), vredno pa nam je, da poskusimo, v kolikor se dajo skupno reševati aktualni problemi in vprašanja narodne skupnosti. Ta sosvet pa gotovo ne bo samo stvar Hrvatskega kulturnega društva in Prezidija, tukaj bosta imela svojo tehtno besedo tudi še Hrvatski akademski klub in Hrvatsko kulturno društvo na Dunaju. Obe organizaciji sta izrazili že svoje načelno pripravljenost vstopiti v sosvet. Od sosveta si pričakuje najhitrejšo pozitivno rešitev vprašanja otroških vrtcev in šolskega vprašanja, kakor tudi sploh rešitev problemov v zvezi z dvojezičnostjo. Kljub nekaterim upravičenim dvomom gradiščanski Hrvati napeto čakajo na prve aktivnosti tega sosveta, od katerega si ne pričakujejo samo dolgih pogajanj, temveč resnih in hitrih predlogov ter rešitev samih.

Voda za Celovec iz Karavank?

Že ob sporih okoli vodnega rezervoarja v vzhodu Celovca (v območju Štalenske gore) so udeleženci pristojne uradnike spraševali, kaj bi bilo z zajemanjem vode v Karavankah. Tedaj je bil odgovor, da je to zelo težavno, ker bi bilo treba potem zaščititi tudi področja na jugoslovanski strani meje.

Te dni sta se zglasila pri konzulu SFR Jugoslavije v Celovcu, Zoranu Markoviču, namestnik deželne glavarja Erwin Frühbauer in deželni svetnik Max Rauscher. Predlagala sta, naj se skupno raz-

išče izkoriščanje vrelcev v Karavankah. Frühbauer je prosil konzula Markoviča naj posreduje to željo pristojnim v slovenski vladi. Konzul Markovič je obljubil hitro posredovanje.

Že na naslednji seji mešani komisiji za gospodarska vprašanja, verjetno bo že letos jeseni v Celovcu, mislijo obravnavati to vprašanje. Kot je sporočil konzul Markovič, bo delegacijo Slovenije pri tej seji vodil že novi gospodarski minister Slovenije, Kusin, ki bo nasledil Jerneja Jana, ki bo prevzel nove naloge v Beogradu.

Veliko zanimanje mednarodne javnosti za skrbi koroških Slovencev Ob desetem kongresu A.I.D.L.C.M.

27., 28. in 29. julija 1984 je bil v Milanu 10. kongres Mednarodnega združenja v zaščito ogroženih jezikov in kultur (A.I.D.L.C.M.). Kakor vsi dosednji kongresi, ki so se vršili v sodelovanju vlad dežel gostiteljic, je bilo tudi to zborovanje deležno idejnega in gmotnega pokroviteljstva mesta Milana. Udeležili so se ga zastopniki iz mnogih evropskih, a tudi izvenevropskih dežel.

A.I.D.L.C.M. za doseg svojih namenov skuša ustvariti ali ohraniti ogroženim jezikom in kulturam naklonjeno javno mnenje ter se pri vladah in mednarodnih ustanovah zavzema za to, da bi le-te ustvarile ugodne pogoje za preživetje ter nadaljnji razvoj teh jezikov in kultur. Mednarodno združenje v zaščito ogroženih jezikov in kultur trenutno vodi predsednik Jordi Costa i Roca iz Francije, dr. Theodor Veiter, Boris Pahor ter Alain Nouvel kot generalni sekretar. V to združenje je včlanjenih daleč nad sto organizacij iz raznih evropskih in izvenevropskih dežel, pa tudi mnogo posameznikov. Poleg Slovenske prosvetne zveze, ki je že bila članica, je v A.I.D.L.C.M. zastopana tudi Zveza slovenskih organizacij, katera je bila poleg nekega valonskega združenja in

organizacije Sintov sprejeta kot članica na tem 10. kongresu v Milanu.

Od koroških Slovencev sta se kongresa udeležila dr. Franci Zwitter kot pokrajinski sekretar A.I.D.L.C.M. za avstrijske narodne skupnosti ter Tomaž Ogris.

RESOLUCIJA AVSTRIJSKI VLADI

10. kongres A.I.D.L.C.M. je sprejel tudi številne resolucije. Ena od teh zahteva priznavanje narodnih pravic za Slovence v Videmski pokrajini in izpolnjevanje zapisanih in zajamčenih pravic za Slovence na Goriškem in Tržaškem. Na avstrijsko zvezno vlado pa je 10. kongres Mednarodnega združenja za zaščito ogroženih jezikov in kultur naslovil resolucijo, v kateri z obžalovanjem ugotavlja, da avstrijska zvezna vlada ni odgovorila na dosedanje intervencije A.I.D.L.C.M. Ponovno je bila postavljena zahteva, da bi avstrijska zvezna vlada končno za Hrvate na Gradiščanskem izpolnila člen 7 Avstrijske državne pogodbe in da bi za Slovence na Koroškem preko delne izpolnitve 7. člena ustvarila učinkovito zaščito za ohranitev in razvoj narodne skupnosti. Obljubljeni raz-

govor zvezne vlade s predstavniki koroških Slovencev bi bil pomemben korak v to smer. Z zaskrbljenostjo pa je bilo v resoluciji tudi ugotovljeno, da se na Koroškem razvijajo tendence in dejanja, katera manjšine ne pospešujejo, temveč hočejo ponovno okrniti njene pravice. Težnja k politiki apartheida, katera je zaznana na področju manjšinskega šolstva, je zaskrbljiva. In vsak način je treba dvojezično šolstvo na Koroškem ohraniti in izgraditi. Dvojezični otroški vrtci pa so predpogoj za učinkovito nadaljnjo izobraževanje, katero je nujno potrebno za obvarovanje obstoja in identitete narodnih manjšin.

Kot gosta sta se 10. kongresa A.I.D.L.C.M. udeležila tudi predstavnika Federalistične unije narodnih skupnosti (FUENS), njen predsednik dr. Reginald Vospernik in tajnik Jürgenson. Obe organizaciji želita v bodoče tesneje sodelovati. Tako naj bi maja 1985 prišlo do skupne konference v Zenevi, na kateri naj bi se izdelala mednarodna karta v zaščito narodnih skupnosti v Evropi.

Enajsti kongres Mednarodnega združenja v zaščito ogroženih jezikov in kultur leta 1986 pa bo predvidoma na Koroškem.

oto

Tradicionalno folklorno srečanje v Železni Kapli



Povorka se pomika na prizorišče srečanja

Minula nedelja je v Železni Kapli spet stala v znamenju folklorne. Tam je Slovensko prosvetno društvo „Zarja“ priredilo folklorno srečanje, ki je spet povsem uspelo, saj je organizatorju uspelo pridobiti k sodelovanju nove skupine in ansamble. Folklorno srečanje se je pričelo že v opoldanskih urah, ko je na trgu bil koncert pihalnega orkestra. Zvoki godbe so med domačini in turisti zbudili veliko zanimanje, kar je hkrati bila tudi najprimernejša napoved za popoldansko folklorno slavo. Z vseh strani so se pričele zbirati folklorne — iz Koroške, Slovenije in Italije. Točno ob napovedanem času se je povorka pričela veselo premikati s severa proti centru in se končno postrojila na prostoru hotela Obir v Že-

lezni Kapli, kjer je bilo vse pripravljeno za nastop posameznih ansamblov.

Predsednik Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“ Miha Travnik je v imenu prireditelja pozdravil številno občinstvo in ob tej priložnosti dejal, da se je „Zarja“ vedno prizadevala za mirno sožitje v občini in deželi ter za dobrososedske odnose med sosednjima občinama, Železno Kaplo in Kranjem. Pri tem je posebej naglasil, da je sad teh prizadevanj nenazadnje tudi podpis listine ob pobratenu med obema imenovanimi občinama. Travnik je poudaril, da so tokrat še posebno veseli, da pri srečanju sodelujejo tudi ansambli večinskega naroda v občini in izven nje. Zato je povorka letos bila še daljša kot

običajno. V sprevedu oz. ob nastopu pred hotelom Obir je slika bila zelo pisana in temu primeren tudi pester folklorni spored, ki so ga izvajale domača in gostujoče folklorne skupine. Ob tem je najprej treba omeniti Vellachtaler Trachtenkapelle, ki je na srečanju sodelovala prvič, prav tako Volkstanzgruppe Landjugend Vellachtal in ansambel Landjugend Jauntal iz Dobrle vasi. Poleg folklorne domačega društva, so v Železno Kaplo še prišli iz Čedad v Beneški Sloveniji ter folklorne prijateljskih društev iz Slovenije in sicer iz Vevč, ki sodelujejo s tovarno celuloze Obir, in sicer kar z godbo na pihala in folkloro, potem iz Črne na Koroškem, iz Markovcev in iz Lesc pri Bledu, od domačih sosednjih društev pa je tokrat v Železno Kap-



Številno občinstvo z zanimanjem sledi sporedu

june“ vrteli do poznih večernih ur.

Tako je tudi letošnje folklorno srečanje SPD „Zarja“ v Železni Kapli doseglo svoj namen — utrditi prijateljske stike med obema narodoma v deželi in z rojaki iz ma-

tične Slovenije ter iz zamejske Beneške Slovenije. Društvo „Zarja“ je tudi tokrat ponovno potrdilo svojo organizacijsko sposobnost, saj je vse teklo brezhibno in v zadovoljstvo vseh. Čestitamo!



Predsednik Miha Travnik

lo prišla folklorna skupina Kulturnega društva iz Globasnice. Nastopajoče skupine, katerih predstavitev je izvedel Franci Sadošek so povsem zadovoljile pričakovanje številnega občinstva, ki je z navdušenjem spremljalo plesne točke posameznih ansamblov. Tega niti ni oviral dež, ki je med prireditvijo večkrat izzval odpiranje dežnikov. Vendar je spored lahko potekal do kraja. Ko je potem bila na vrsti vesela družabnost s plesom, je odnehal tudi dež in plesišče je bilo na voljo plesnim parom, ki so se ob zvokih ansambla „Fantje iz Pod-



Folklorna domačega društva

Kulturne novice

Pred kratkim je v Varšavi pri založbi Iskry izšel v poljščini roman Pretrgana naveza Antona Ingoliča. Roman iz življenja slovenskih alpinistov je prvič izšel leta 1971. Po sedmih letih pa je doživel svoj ponatis.

V poljščino je Ingoličevo delo prevedla Halina Kalita, izšlo pa bo v nakladi 30.000 izvodov. V prevodu ima roman Pretrgana naveza 252 strani. To pa ni edino Ingoličevo delo, prevedeno v poljščino, saj je Halina Kalita prevedla tudi njegovo Gimnazijko, v delu pa ima še mladinsko povest, ki bo izšla pri založbi KAW in sicer prihodnje leto.

Branko Rudolf, znani slovenski književnik iz Maribora, bo letos slavil 80. življenjski jubilej. Ob tej priložnosti bodo zaslužnega pesnika in

kulturnika primerno počastili. Med drugim bodo ponatisnili Rudolfovo pesniško zbirko „Zvegla potepuhova“, ki jo je Rudolf izdal 1960 leta in z le-to pri bralcih našel izredno topel sprejem. Pesnik je zbirko napisal v stiliziranem srednjeveškem narečju, v njej pa na hudomušen način opeva čase 16. in 17. stoletja, zlasti usodo potepuhov, faliranih študentov in odsluženih vojakov.

Branko Rudolf je v okviru izmenjave mariborskih in koroških pisateljev večkrat nastopil tudi pri nas na Koroškem, kjer se posebno spominjamo pesmi, ki jih je bral iz zbirke „Zvegla potepuhova“. Novo izdajo, v kateri bo v istem slogu natisnjenih še nekaj novih pesmi, bo uredil Slavko Jug prav tako znan slovenski pesnik, sicer pa urednik pri RTV Maribor.



Skupina LJ iz Dobrle vasi

Če smo o zadnji številki mladja zapisali, da je oblikovalec spregledal naslov Koroško mladje, potem je vendarle šlo za spremembo naslova, vsaj na naslovni strani, medtem ko se v notranjosti spet imenuje Koroško mladje, a to le enkrat, vendar ne na strani impresuma, saj se tam izključno imenuje mladje, tudi napoved za prihodnjo številko, ki bo izšla septembra, ga imenuje samo mladje. Sicer pa to ni bistveno, čeprav bralce nekoliko bega. Važno je, da je mladje izšlo, čeprav z zamudo, a vseeno prej kot uradna literarna revija Koroške „Die Brücke“. Pri mladju je prišlo tudi do sprememb znotraj uredništva; v pričujoči številki kot glavni urednik nastopa Vida Obid, ni pa povedano, kdo je revijo uredil.

Vsekakor je urednik (ali urednica) sledil zgledu Jožice Čertov, in je tudi tokrat izpustil tisti del gradiva, ki se nanaša na polemiko. Zato mladje 54 učinkuje solidno, ker objavlja vrsto kvalitetnih leposlovnih in drugih prispevkov. Ustavimo se najprej pri

umetnosti: ob prelistavanju revije bralcu padejo v oči skulpture mladega umetnika Janeza Dragaschniga s Kostanj. Slednji v mladju objavlja cikl reproto-

dukcij miniaturnih človeških figur, ki jih avtor upodablja v raznih situacijah. Njegov umetniški izraz je presenetljivo preprost, a vseeno izžareva močno umetniško govornico. Slog Dragaschnigovih figur še ni povsem enoten, vendar le-tem umetnik posreduje svojo voljo do iskanja in težnjo po umetniški izpovedi. Zato njegove figure v slikovni reprodukciji morda učinkujejo bolj impresivno kot v njihovi naravni — miniaturni — izdelavi. Vsekakor je Janez Dragaschnig s svojimi figurami iz voska eden izmed tistih umetnikov mlajše generacije, ki ima odnos do kreativnega oblikovanja in s tem tudi moč, da gledalca njegovih

figur spodbuja k razmišljanju. To pa je za mladega umetnika že kar lep dosežek.

V literarnem delu so zastopani Milka Hartman, Maja Hader-

Izšlo je mladje 54

lap, Janko Messner, Jani Oswald, Matjaž Kropivnik, Kristijan Močilnik, kot gost pa Peter Krobath, katerega dela iz nemščine je prevedel Kristijan Močilnik. Milka Hartman objavlja pesmi Na pavreh in Gosokova Mojcka — piška v kateri v libuškem narečju opisuje življenje na kmetih. Maja Haderlap v svojih novih pesmih, v katerih je avtorica že bolj gostobesedna, razmišlja o raznih utrinkih življenja, medtem ko v ciklu Vaje v dihanju uporablja oblike tekegrama. Tu je pesnica spet (kot to zahteva telegramsko sporočilo) redkobesedna, a zato v pesniškem sporočilu bolj jasna. Janko Messner s svojimi fičafajkami

strelja na našo narodno politično srenjo ter na poglavarja koroške katoliške cerkve. Uredniško je malce zgrešeno, da so koj za fičafajkami objavili Mess-

nerjevo pesem, posvečeno Jožici Flander-Meti, ki so jo gestapovci ubili pred štiridesetimi leti. Jani Oswald s svojimi modernimi pesmimi skuša ujeti tok slovenske avantgarde, pri tem ga ne moti, da v svojih besednih igrah ne bi pomeril tudi na naš koroški slovenski politični „esteblišment“. V prispevkih Močilnika in Messnerja gre za nadaljevanje njunih proz. To bralca malce spravlja v slabo voljo, ker mora predolgo čakati na konec dela, saj medtem že pozabi, kaj se je dogajalo prej. V tem oziru bi urednik moral ukrepati drugače.

V zaključnem delu revije Feliks J. Bister piše o vlogi cer-

kve v manjšinskem konfliktu na Koroškem, potem je tu delo pokojne Heidi Janschitz, ki je s prispevkom Novo k biografiji Matije Majarja-Ziljskega razkrila nove aspekte o življenju te pomembne osebnosti slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

V rubriki Novice — novosti — odmevi je vest o podelitvi Petrankove nagrade Gustavu Janušu, kratak zapis o gledališki predstavi Celovškega ansambla pri katerem nastopa tudi Maja Kupper-Millonig, zapis o izidu knjige „O vaškem vsakdanu“, ki sta jo napisala Marija Jurič in Franc Merkač, pismo bralca (Lojzeta Dolinarja) in končno še nemški pregled o vsebini pričujoče številke mladje.

RAZŠIRJENA SEJA SPZ

Pregled dejavnosti in bodoče delo naše kult. organizacije

Slovenska prosvetna zveza je prejšnjo sredo vabila člane upravnega in nadzornega odbora na skupno sejo v prostorih kulturnega doma na Radišah. Predsednik Slovenske prosvetne zveze je na sejo povabil tudi predsednike včlanjenih društev, kar pomeni, da je seja bila širšega značaja kot običajno. Razdeljena je bila na delovni in družabni del. Poleg odbornikov se je vabilu odzvalo precej predstavnikov krajevnih društev. Uvodoma je predsednik Tomaž Ogris vsem navzočim izrekel priščno dobrodošlico, zatem pa takoj prešel k obravnavi dnevnega reda.

Ena izmed glavnih točk seje je bila trenutna narodno politična situacija, zlasti referendum za spremembo zakona o dvojezičnem šolstvu. Ogris je zbranim odbornikom in gostom najprej tolmačil svoj pogled na to problematiko in tozadevno opozoril, da je nastalo situacijo treba pozorno spremljati in izdelati narodno politično strategijo. Tudi dr. Marjan Šturm, ki je na seji zastopal Zvezo slovenskih organizacij, je navzočim tolmačil, kako na to vprašanje gleda naša osrednja politična organizacija. Razumljivo, da je o tem vprašanju spregovorilo mnogo odbornikov in predstavnikov društev, ki so izražali svojo zaskrbljenost, pa tudi pripravljenost, organizacijam nuditi vsa podpora v prizadevanju za dosego naših narodnostnih pravic. Po temeljiti izmenjavi mnenj, je prišlo do sprejetja ustreznega sklepa, ki bo oja-

čil naše delovanje, zlasti kar zadeva manjšinsko šolsko politiko.

Ob tej priložnosti je gostitelj, Slovensko prosvetno društvo Radiše, predstavilo oblike svojega delovanja in probleme, s katerimi se radiški kulturniki ob tem srečujejo. To sta storila predsednik Ludwig Ogris in tajnik Franci Walter. Iz njunih izjavanj je bilo razvidno, da SPZ Radiše razvija močno kulturno dejavnost, ki obsega dramatik, glasbo, splošno izobrazbo, klubsko in drugo dejavnost.

Predsednik Tomaž Ogris je ob koncu podal še poročilo o delovanju SPZ v pretekli sezoni in obrazložil načrt za bodoče delo. Iz njegovih izjavanj je bilo razvidno, da SPZ za bližnjo prihodnost načrtuje številne prireditve, kot so seminarji, koncerti, filmski večeri in drugo. Naj od teh omenimo le razstavo o čebelarstvu, ki bo jeseni v auli slovenici, srečanje pisateljev manjšinskih narodov na Obirskem, gostovanje celjskega gledališča v Celovcu, likovno kolonijo za mlade v Vuzenici, izdajo Koroškega koledarja za leto 1985 in knjižnega daru, literarne nastope in kulturne dneve koroških Slovencev v Salzburgu.

Po zaključku seje je bil na vrsti družabni del. Udeleženci so se ob spremljanju na žaru zadržali v sproščenem pogovoru in izmenjavi izkušenj o njihovem kulturnem delu.

Železna Kapla

V soboto 21. julija je Alpski klub Obir priredil v glavni šoli v Železni Kapli koncert. Okoli 300 ljudi je napolnilo dvorano do zadnjega kotička.

Kot prvi so nastopili obirski vižarji pod vodstvom Šimeja Durnika z dvema skladbama. Sledili so jim harmonikaš Engelbert in „trio Pavlič“, ki ga sestavljajo trije mladi Obirčani. Nastopajoči so prijeto presenetili, tako da je bilo res navdušenje med publiko.

Posebnost te prireditve pa sta bila brez dvoma Kasermandln Sepp in Ferdl, ki jih poznamo iz nastopov v radiu in televiziji. Ko sta zaigrala in zapela prvo melodijo je bilo v dvorani toliko avplavza, da ga še ne pomnimo v Železni Kapli. Ferdl, vodja Kasermandlnov, je večkrat izpustil „kakšno“, da je v dvorani od burnega aplavza in smeha kar donelo. Bila je zelo uspešna prireditev in upamo, da bo še več takšnih na sporedu.

Med številnimi častnimi gosti sta bila občinski odbornik EL Železna Kapla Lado Hajnžič z družino ter domači skladatelj Hanzl Artač.

SELE POČITNIŠKA TEDNA ZA OTROKE

od nedelje 5. do 12. avgusta in od nedelje 12. do 18. avgusta na Kališah v Selah.

Prijave sprejema Katoliška otroška mladina, Viktringer Ring 26 v Celovcu. Cena: 350 šillingov.

Prireditelj: Kat. otroška mladina

Slovensko planinsko društvo Celovec vabi na

OTVORITEV PRENOVLJENE PREŠERNOVE KOČE NA STOLU v soboto 4. avgusta 1984.

GALERIJA TINJE RAZSTAVA DEL VINKA HLEBSHA

„Slike“ (razstava bo odprta do 23. avgusta 1984).

Pohod na Peco

v nedeljo 12. 8. 1984 ob 4. uri zjutraj. Kraj: spodnja postaja sedežnice (Petzenkönig) v Podkrajju. Pot: Večna vas—Veški stan (z avtobusom)—Bistriški vrh—zgornja postaja sedežnice.

Cena vožnje z avtobusom in sedežnico: 55 šil.

Ob slabem vremenu (padavine) bo pohod v sredo 15. avgusta 1984, ob istem času.

Prireditelj: MoPZ „Kralj Matjaž“ v Libučah.

Slovensko prosvetno društvo „Svoboda“ v Logi vasi vabi na

slavnostno prireditev ob 80-letnici obstoja

ki bo v soboto 11. avgusta 1984 ob 20. uri v gostilni Jägerwirt v Logi vasi.

Spored oblikujejo:

- moški pevski zbor SPD „Bilka“ iz Bilčovsa
- mešani pevski zbor SPD „Edinost“ iz Škofič
- mešani pevski zbor „Mojcej“ iz Šentilja
- moški pevski zbor SPD „Svoboda“ iz Loge vasi

Slovensko prosvetno društvo „Radiše“ vabi staro in mlado na

TEKMO KOSECV

ki bo v nedeljo 12. avgusta 1984 ob 15. uri pri Lipšu v Kozju.

ZILJSKA BISTRICA

VEČER ZBOROVSKIH PESMI „Tako zveni med sosedi“

v soboto 4. 8. 1984 ob 20. uri na vaškem trgu na Ziljski Bistrici. Sodelujejo skupine iz Dolenjske in Furlanije ter skupine iz Koroške, m. dr. kvartet „Kežar“ iz Sentvida v Podjuni.

CELOVEC

„Seksualna vzgoja: njegovi vplivi na partnerstvo in politiko“

v četrtek 9. 8. 1984 ob 20. uri v hiši ÖGB, Bahnhofstraße. Predavatelj: dr. Ernest Bornemann. Prireditelj: Socialistična mladina Celovec.

Krščanska kulturna zveza razpisuje v okviru akcije zveznega ministrstva za pouk

nastavitev absolventa Pedagoške akademije za delovno območje izobraževanja odraslih

Interesenti naj se oglasijo pri Krščanski kulturni zvezi, Viktringer R. 26, v Celovcu; tel. (0 42 22) 51 25 28-23 ali 24

GLOBASNICA

GLOBAŠKA NOČ

v soboto 18. 8. 1984 ob 20.30 uri pri Šoštariju v Globasnici. Za ples igrajo Fantje treh dolin. Prireditelj: Slovensko kulturno društvo v Globasnici.

LOČE

FOLKLORNI VEČER

- v petek 3. 8. 1984 v kulturnem domu v Ločah. Nastopajo: Otroški zbor domačega društva, mladinski zbor iz Ledinc, vokalno-instrumentalna skupina SPD „Jepa-Baško jezero“, tamburaši, loški pevski zbor in folklorna skupina iz Sel.
- v petek 10. 8. 1984 ob 20.30 uri v gostilni Wrolich v Ločah. Nastopajo: Tamburaški ansambel iz Loč, trio Oraže iz Borovlj, mladinski zbor iz Ledinc in otroški zbor iz Loč. Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo „Jepa-Baško jezero“ v Ločah.

Slovensko prosvetno društvo „Borovlje“ vabi na

DVDNEVNI IZLET V TRST od 1. do 2. septembra 1984

Prijave: do 20. avgusta pri Melhiorju Verdolu, 9170 Borovlje, Josef-Ogris-Gasse 3; telefon (0 42 27) 21 3 92

Slovensko planinsko društvo Celovec vabi na

IZLET NA TRIGLAV

v času od 17. do 19. avgusta 1984.

Prijave do 6. avgusta na sedežu Slovenskega planinskega društva, Celovec, Gasometergasse 10.

DOM V TINJAH

- Od nedelje 19. 8. ob 18. uri do nedelje 26. 8. ob 13. uri SLOVENSKE POČITNICE. Slovenščina kot seminarški in pogovorni jezik za začetnike in napredujoče.
- Vodi: ravn. prof. dr. Reginald Vospernik s profesorji, učitelji in študenti
- Razstava del (slike) VINKA HLEBSHA je odprta do 23. avg. 1984

Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ Skofiče vabi na

KULTURNI VEČER

ki bo v soboto 4. 8. 1984 ob 20.30 uri v gostilni Kreuzwirt v Podjerberku.

Nastopajo: folklorna skupina SPD „Trta“ iz Zitare vasi, Gastverein Hollenburg, mešani pevski zbor SPD „Edinost“ iz Skofič

29. KOROŠKI TURISTIČNI TEDEEN V ČRNI NA KOROŠKEM od 11. do 19. avgusta 1984

Prikaz kmečkih del, narodnih običajev in tekmovanje predic — vse pod vodstvom Mita Trefalta.

Prisrčno vabljeni!

Slovensko prosvetno društvo „Obir“ na Obirskem vabi na

9. POHOD NA OBIR v nedeljo 5. avgusta 1984

Skupno zbirališče na vrhu Obirja ob 11. uri. Nazaj grede piknik pri Marofu.

Prisrčno vabljeni!

BOROVLJE

Nastop folklorne skupine

„KOLO“ Z BEOGRADA

v nedeljo 5. 8. 1984 ob 14.30 uri v mestni hiši v Borovljah.

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza. Soprireditelji: sosednja društva iz Borovlj, Slovenjega Plajberka, Sel in Šmarjete v Rožu

Mir v lastni hiši

Pod tem geslom prirejata Pliberški časopis in Enotna lista Pliberk filmski in diskusijski večer o dvojezičnosti.

Film „Kaj naj naredim“, ki je bil v glavnem posnet v pliberški okolici ni doživljal v Pliberku krstno predstavo, bodo pokazali ob začetku večera. Filmu bo sledila **podij-ska diskusija**, pri kateri bodo sodelovali zastopniki treh v deželnem zboru zastopanih strank ter zastopniki kulturnih in mladinskih organizacij.

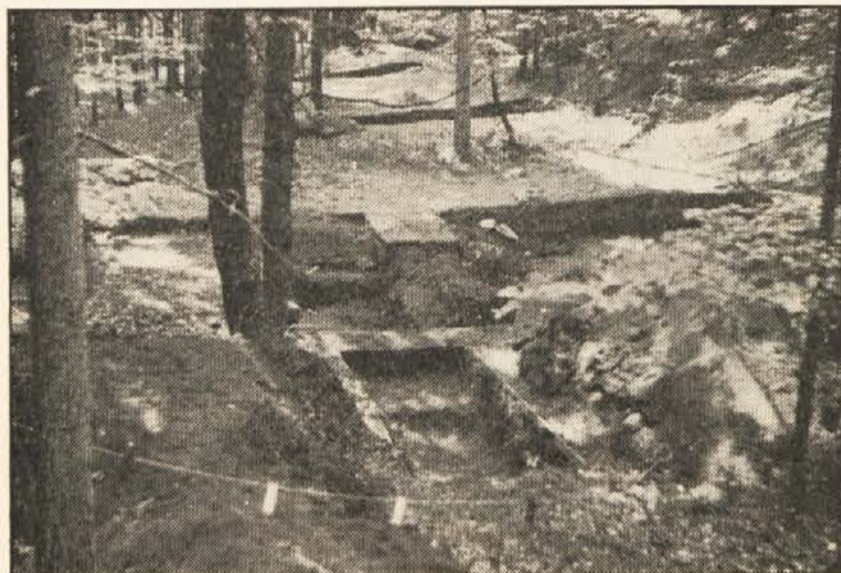
Opozarjamo in vljudno vabimo na to izredno prireditev, ki bo v sredo 8. avgusta 1984 ob 20.15 uri v Schwarzlnovi dvorani v Pliberku.

Menjava denarja

Stanje v četrtek 2. avgusta 1984

Za 100 dinarjev dobite	12.00 šil.
Za 100 dinarjev plačate	14.50 šil.
Za 100 lir dobite	1.10 šil.
Za 100 lir plačate	1.19 šil.
Za 100 mark dobite	692.70 šil.
Za 100 mark plačate	709.00 šil.

Na Jerberku odkrili prazgodovinsko naselje



Ze mnoga leta je znano, da se na območju Jerberka nad Šentiljem nahaja nekaj pod površino zemlje, kar spominja na nekdanje naselje. Tako so kmetje pri obdelovanju zemlje našli razne dragocene stvari, sicer ne praktične vrednosti, vendar zgodovinske.

Te najdbe so opozorile arheologe, da je tukaj treba nekaj ukreniti. In res 3. julija so prišli arheologi in začeli raziskovati neko kotanjo na južnem pobočju Jerberka. Prvotno namero, da bi začeli kopati na vrhu Jerberka pri cerkvi so jim domačini odsvetovali, češ da je bil tam gori menda že nekoč grad in da je bilo že precej zemeljskih premikov (tudi gradnja cerkve).

Nedaleč od kmeta Kranjca, v neposredni bližini poti na Jerberk so začeli kopati. Bera je bila proti pričakovanju dobra, saj so že kar na začetku dela našli razne predmete, ki

izvirajo iz Halstatske dobe, iz časa okoli 1100 pred našim štetjem. Te najdbe predstavljajo čudovito lepe keramike, predmete za šivanje (tulci iz gline); posebnost so uteži za statve, nadalje okrasne igle iz bron, vretenca, ki se jih uporablja pri preji in še mnogo drugih stvari.

Arheologi so kopali do konca avgusta. Kakor so najdbe pokazale, gre tu ob vznožju Jerberka za prazgodovinsko naselje, kar pa bodo potrdila še nadaljnja raziskavanja.

Sodelovanje prebivalstva z arheologi ob vznožju Jerberka, potrjuje tudi dejstvo, da ljudje prinašajo razne najdbe in da je vodno gospodarstvo iz Vrbe arheologom postavilo šotor, da so bili varni pred padavinami. Vsekakor izgleda, da so dosedajšnje najdbe garant za odkritje pomembnega prazgodovinskega naselja.

PRIREDITVE

ZITARA VAS

VEČER SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE

v nedeljo 12. 8. 1984 ob 20. uri v ljudski šoli v Zitari vasi.

Nastopajo: Dekliški pevski zbor Sele, MG V Sittersdorf/Zitara vas, tamburaški orkester SPD „Zarja“ iz Železne Kaple, Duo Sadnikar iz Rikarje vasi, folklorna skupina SPD „Trta“ v Zitari vasi, MoPZ SPD „Trta“ v Zitari vasi.

Glasbena šola na Koroškem razpisuje mesto

GLASBENEGA PEDAGOGA

za instrumente: klavir, kitara, harmonika, pihala in godala ter nauk o glasbi

Obseg zaposlitve: polna ali delna učna obveznost. Pismene prošnje naj se naslovijo na: Kuratorij za Glasbeno šolo na Koroškem, Gasometergasse 10 ali Viktringer Ring 26, Celovec. Priložijo naj se spričevala ali druge podlage o kvalifikaciji

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA in KOROŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR razpisujeta

natečaj

za besedilo nove slovenske pesmi,

ki naj vsebuje sledeče elemente:

- a) odpor koroških Slovencev proti fašizmu in boj proti pojavom neofašizma
 - b) boj za narodno enakopravnost
 - c) prizadevanje za mir v svetu
- Pesem naj bi jedrnato izpovedala, da je antifašistični boj bil in vedno bo boj za humanizem, človeško dostojanstvo, prijateljstvo med narodi in mir v svetu.

Slovenska prosvetna zveza in Koroški partizanski pevski zbor bosta poskrbela za uglasbitev besedila in bosta nagrajene pesmi objavila v tisku. Besedilo pesmi je treba poslati na naslov Slovenske prosvetne zveze (Gasometergasse 10, Celovec) do 1. 10. 1984. Besedilo bo ocenila strokovna komisija in podelila sledeče nagrade:

1. nagrada šil. 3000.— 2. nagrada šil 2000.— 3 nagrada šil 1000.—

Iz planinske dejavnosti

Jugoslovanska žepna alpinistična odprava, ki jo sestavlja šest mladih slovenskih alpinistov — vodja odprave Matjaž Pečovnik, Franček Knez, Milan Romih, Marjan Frešer, Danilo Tič in zdravnik Tone Žunter — bo v jeseni napadla 8201 metrov visoki Čo Oja. Organizator odprave je Planinsko društvo IM-

POL, pokroviteljstvo odprave pa ima delovna organizacija IMPOL Slovenska Bistrica.

Zadeva okoli Čo Oja je bila zelo zamotana; Planinska zveza Slovenije je za dovoljenje za ta vrh zaprosila pri nepalski vladi že leta 1979, od tam pa so ji sporočili, da je ta vrh oddan oziroma zaseden

Ujede krožijo nad Rožekom



Nad rožeškimi živalskim parkom spet krožijo ptice ujede, med njimi različne vrste orlov in sokolov. Dvakrat na dan ob 11. in 15.30 uri se predstavijo publiko s svojim znanjem in kažejo svoje sposobnosti, ki jih je naučil sokolar rožeškega živalskega parka Ernst Lütger. Že od mladega skrbi za te edinstvene ptice in jih dnevno trenira za polete. S tem, da jih vsak dan hrani in skrbi zanje, so mu ptice hvaležne in ga ubogajo. Obiskovalci živalskega parka se bodo lahko prepričali, kako te ujede ubogajo na ukaz sokolarja, ko jih z

gotovo kretljivo pokliče, da se vrnejo iz višav in pristanejo na orokavičeni sokolarjevi roki. Ujede namreč vedo, da bodo ob povratku nagrajene s kakšno poslastico. Zgoditi pa se tudi, da se kakšna ujeta premisli in se šele z veliko zamudo vrne k svojemu gospodarju.

Polete ptic ujed si lahko ogledate še ves avgust. Poleg tega pa vas sokolar tudi seznanja s posebnostmi ptic ujed, kar vzbuja pri publiko zanimanje za to zvrst izredno pametnih ptic.

Beneški otroci v Kanalski dolini

Beneška počitniška kolonija je letos v primerjavi z drugimi leti ubrala drugo pot; svoje otroke je namreč odpeljala v Žabnice v Kanalski dolini, kjer bodo uživali lepo gorsko naravo. „Mlada brieza“ je ime tej beneški ustanovi, ki je letos izbrala Kanalsko dolino za svoj domičil.

V planinskem domu, ki so ga lansko leto otvorili v Žabnicah, je sedaj zelo živahno. Poleg športa, petja in družabnih iger skrbijo vzgojitelji tudi za to, da se ohrani slovenska govorica. Ukljanski župnik, znani rodoljub Mario Gariup ima še posebno hvaležno nalogo, da seznanja otroke

iz Benečije s posebnostmi in navadami prebivalstva Kanalske doline, kjer prebivajo kar tri narodnosti, slovenska, nemška in italijanska. Otroci, ki letujejo v tej lepi dolini, bodo obiskali okoliške hribe, med njimi tudi Višarje.

V planinskem domu, imenovanem Mangart, skrbi za dobro telesno počutje oskrbnik koč z družino, o kateri je znano, da zna dobro kuhati in katere člani so tudi drugače zelo prijetni ljudje. Prepričani smo, da se bodo beneški otroci v Kanalski dolini dobro počutili in da jo bodo še večkrat obiskali in se seznanjali z lepoto tega lepega kraja med Julijskimi in Kranjskimi Alpami.

že do leta 1990. Pred kratkim pa je iz Katmanduja, glavnega mesta Nepala, prišla vest, da je Čo Oja za letos le prost, ker je odpovedala neka že od napovedanih odprav. Jugoslovanski alpinisti so bili te vesti izredno veseli in takoj zagrabili za to ponujeno možnost.

Čo Oja predstavlja s svojimi strmimi skalnatimi skoki enega zadnjih in največjih problemov alpinistov vsega sveta v Himalaji. Po vsej verjetnosti se bodo alpinisti poslužili avstrijske smeri, ki je pa niso dokončali. Slovenskim alpinistom želimo, da bi jim podvig uspel in da bi se srečno vrnili domov.

V okviru mednarodne alpinistične odprave na Grenlandijo, ki so jo poleg obeh Slovencev Petra Podgornika in Janka Humra sestavljali alpinisti iz Italije in Grenlandije (Eskima), so bili doseženi lepi plezalni uspehi. Oba Slovenca sta v 19 dneh preplezala 8 prvenstvenih smeri in vrhove poimenovala po znanih primorskih gornikih, kot so to Pavel Podgornik, Tamara Likar, Klement Jug, Stanič, Tuma, Aleš Zorč, Podgornik in Humar sta plezala tudi z italijanskimi alpinisti in z Eskimko Ano. Plezali so stene tudi s VII. težavnostno stopnjo (klasična lestvica ima samo V. težavnostnih stopenj. Podgornik in Italijan Delisi sta preplezala steno (steber) z doslej najvišjo oceno za smer na Grenlandiji (VII+).

Slovensko planinsko društvo Celovec je prejšnji in ta teden imelo kar dve pomembni planinski akciji. V času od pretekle srede do nedelje (25. do 29. 7. 1984) se je 24 naših planincev „potepalo“ po bosanskih gorah, v soboto pa je vodja Alpinističnega odseka Marjan Čertov vodil skupino naših alpinistov na Matterhorn. O obeh planinskih akcijah bomo poročali prihodnjič.

Slovensko planinsko društvo
Celovec
vabi na
POHOD NA JEPO
v spomin na velikega planinca
in rodoljuba
Jozeja Miklavčiča
v nedeljo 12. avgusta 1984
Zbirališče in odhod: ob 7. uri
zjutraj izpred gostilne „Türkenkopf“
pd. pri Kopanku na
Kopanju (parkirišče za avtomobile).
Po povratku z Jepe bo ob 14. uri
pri slovenski planinski koči
na Bleščeči gorska maša.
Prisrčno vabljeni!

75 let turske železnice

Pred 75 leti je bila zgrajena turska železniška proga in s tem ustvarjena nova era gospodarskega procvita za prihodnost. Gradnja te železniške proge je bila zelo težavna, saj so v sklopu te gradnje morali zgraditi nešteto mostov in predorov, med njimi tudi 8 km dolgi turski predor.

Danes, po tolikih letih, ko imamo moderne avtoceste in zračne linije, po katerih se odvija osebnih in tovornih promet, pa železnica ni izgubila na pomenu; nasprotno, vedno bolj ugotavljajo, da je promet na „šinah“ še najbolj rentabilen in najbolj naklonjen zdravemu okolju, kar o avtomobilih in letalih ne moremo trditi, ker so s svojimi izpušnimi plini veliki uničevalci zdravega okolja. Vedno bolj se utrjuje mnenje, da je treba cestni promet spraviti na tire.

Bili pa so časi, to je bilo po zadnji vojni, ko so hoteli železnico že kar odpisati. Tako smo na Koroškem „likvidirali“ „fikija“, ki je vozil iz Sinče vasi v Železno Kaplo in na oni strani meje železniško progo iz Jesenic v Trbiž in iz Kranja v Tržič.

Kako ugodno bi bilo, zlasti še za tovarno celuloze „Obir“ na Rebrci,

če bi obratovala nekdanja ozkotirna železnica in prevažala les neposredno iz Sinče vasi v tovarno. Sedaj pa je treba posebej s tovarnjaki na železniško postajo v Sinčo vas, iz vagonov raztovarjati in natovarjati tovarnjake ter jih na Rebrci spet raztovarjati. To je povezano z velikimi stroški (čas in gorivo), ki dodatno bremenijo tovarno. To je samo en kratek preblisk na primeru Rebrci, kako koristen bi bil „fikej“ še danes in to ne samo za tovarno na Rebrci, temveč za vso belsko dolino. Vendar po toči zvoniti je prepozno.

75-letnico turske železniške proge so tako na Koroškem kot na Solnograškem slovesno obhajali, ob navzočnosti najvišjih predstavnikov obeh dežel — koroškega deželnega glavarja Leopolda Wagnerja in solnograškega namestnika glavarja dr. Moritza. Na slovesnosti je bil tudi prometni minister Lausecker. Vsi so poudarjali veliki gospodarski pomen turske železnice, ki je v teku let tako povečala svojo kapaciteto, da je bilo treba pri Brnci zgraditi ogromen prekalni kolodvor (Verschiebehnhof), kjer bodo zbirali in odpravljali vagoni po vsem svetu.

Kranjska koč na Ledinah vabi

Kranjska koč na Ledinah nad jezerskim je s 1. julijem uradno odprla vrata za obiskovalce-planince, alpiniste in smučarje. Postojanka, ki leži na 1600 metrov višine, v neposredni bližini ledenika, edinega v Kamniških Alpah, je otvorila tudi poletno sezono smučanja na tem ledeniku, ki se vleče visoko gori v pobočje Skute. V Sloveniji oziroma v Jugoslaviji sta samo dva kraja, kjer je tudi poleti možno smučati — na Kaninu in na Ledinah. Ledine so še posebno zanimive za Rožane, Celovčane in Podjunčane, saj je samo kratek skok preko Jezerskega do vznožja Ledin, kjer je postaja tovarne žičnice, od koder vodita dve poti h Kranjski koči. Na ledeniku deluje vlečnica. Tam je še mnogo snega in računajo, da se bo smučarska sezona potegnila tja do jeseni. Koča je zelo prostorna, saj ima kar 55 ležišč. Za dobro počutje skrbijo kuharica Marica Pogačnik in dve študentki. Posebnost Kranjske koč je tudi ta, da ima vodoravno streho, na kateri pristaja helikopter.

1. julija je bila na Ledinah svečanost v spomin na helikoptersko nesrečo leta 1975, ko so se gorniki

brezkompromisno borili za življenje ponesrečenega planinca ob tveganju svojega lastnega obstoja. Govornik na tej svečanosti, predsednik Planinskega društva Franci Ekar, je med drugim naglasil, da je prav ta nesreča dala povod za kadrovske in tehnično izpopolnjevanje pri uporabi helikopterja v gorskem reševanju. Zato je rezultat 17-letnega sistemskega dela v letalski enoti, milici in Gorski reševalni službi pri kompletiranju tehnične helikopterskega reševanja dosegl skoraj enakovredno raven v primerjavi z najbolj razvitimi alpskimi deželami. Svečanost so zaključili s položajno venca k spominski plošči. Naj zaključimo s povabilom, da je poleti tudi v naši neposredni bližini možnost smučanja, kar je vsekakor treba izkoristiti.

ČESTITAMO

Škof krške škofije dr. Egon Kapellari je globaškega župnika Petra Štückra imenoval za namestnika dekana dobrobske dekanije. K napredovanju iskreno čestitamo.

JANKO MESSNER

Koliko znamo še slovensko?

Jezikovni pogovori v Radiu Celovec

24

Oglejmo si danes posebno bistro izmišljavo v športnem poročilu enega naših tednikov. Tam je zapisano: „Šentjanško športno društvo prireja na Stefanovo tradicionalno tekmovalje za deželni 'kup' Elan.“ Najprej pomislim, glej ga tiskarskega škrtata, potem pa se nenadoma spomnim, da sem ta 'kup' tudi v preteklih letih že videl črno na belem v istem časopisu. Torej 'tekmovalje za deželni kup' — ne vem ali kup češpelj ali kup gnoja ali kup denarja! Torej cel kup vprašanj, ki bralca obremenijo brez upa, da jih bo kdaj rešil. Kaj je z besedo narobe?

V izviru nič, saj tudi naša sadna kupa ali kupa vina prihaja iz istega vira kakor angleški "cup of tea", "cup of coffee" in po tej posneti nemški "der Weltcup" — svetovni pokal, dragocen vrč za nagrado pri tekmah... Odtod tudi pravimo pravilno slovensko: p o k a l n e tekme, ne 'tekmovalje za kup'. Človek ne bi nič rekel, da je zapisal: za kup slave, za kup denarja... Vsak Slovenec pozna zdravljico: Dvigni kupo, dvigni kupo, Micika... Torej je kupa boljši kozarec kelihaste oblike, da lahko je kristalna, srebrna, zlata. Tako pravimo, da je izpil kupo do dna, kupo bridkosti, trpljenja. Tudi kupola prihaja od kupe, saj je podobna narobe poveznjeni kupi. — Od kod prihajajo v časopis takšne napake? Od jezikovne malomarnosti, nekulturnosti, časnikarske brez-

bržnosti: poročevalcu je vseeno, kakó kako reč pove, glavno, da je stolpec poln, on pa ima prvega svojo plačo. A predstavljajmo si, kakšen neizmeren vpliv ima, saj ga bere morda 300 ljudi, od katerih se morda samo 30 takole pojezi, kakor nas eden v teh jezikovnih pogovorih. Drugih 270, posebno mladih rojakov, ki v materinem jeziku niso podkovani, pa mu verjame! — Mislim, da je skrajni čas za naše narodne funkcije, da z vso kulturno odgovornostjo poskrbijo za to reč v redakcijah svojih glasil. Drugače se nam koroškimi Slovincem tudi za narodno ohranitev ni treba več bojevati. — Še bog, da bi nas takšne kakih hajmatarji sploh hoteli!

Zdaj pa nekaj drugega: Neki člankar pravi najprej, da mešani pevski zbor Rož ni mogel prav navdušiti občinstva — kakor prej kdaj, da pa je zapustil mešani pevski zbor Blaž Arnič iz Jesenic "čisto drugovrsten vtis", ker da je pel s tako lahkoto in s takim navdušenjem, da je bilo veselje. Pisec poročila se ni poglobil v izrazje: prvovrsten je po nemško erstrangig, tedaj imenitno, skratka za prvo vrsto, kjer sedijo po navadi naši dvorni svetniki s svojimi zakonito določenimi ženami ali pogodbeno jim ob strani sedečimi kuharicami. "Drugovrsten" pomeni torej zweitrangig! Zweitrangig pa pomeni ne več spredaj, ne več imeniten, ne več odličen, ampak slabši, manjvreden. Pa ga imaš — ustreljenega kozla. Hotel je povedati, da je Blaž Arnič boljši od šentjakobskega Roža, dejal je pa ravno nasprotno: da je zbor slabši. Lajko Milisavljevič mu bo kajpada hvaležen s svojimi pevci vred, da ga je tako končno le še postavil pred Arničevce z Jesenic. No, špas je špas, jezikovna napaka pa ne: pisec bi se bil moral ravnati po ljudskem govoru, kakor ga sliši na vasi, pa se mu ne bi bila pripetila napaka.

Reči bi bil moral: Čisto drugačen vtis pa je zapustil... ne pa čisto drugovrsten!

Poslušajmo tole skrotovičeno jecljanje nepoučljivega novinarja: „Gotovi krogi“ ne zmorejo in nočejo pripraviti 'pot' prijateljskemu odnosu med 'obema' narodoma na Koroškem. 'Dolga leta' in deloma 'še danes' so celo znanost 'vpregli' v voz 'proslulih' praznovanj in tako vedno bolj 'cepili' prebivalstvo in ga 'razdvajali'.

Dva stavka — kup napak! Ta je pa malo huda! 'Gotovi krogi' pomeni gewisse Kreise. Takšni ne morejo storiti ničesar, ker nimajo ne rok ne nog. Nočejo pripraviti pot — se reče pravilno: nočejo pripraviti poti, ker je stavek zanikan. Dvojinska oblika "narodoma" že sama kaže, da sta naroda dva, zato je števec "oba" odveč in samo moti; potreben je tečaj, ko dvojnost posebej poudarjamo, recimo: "Tisto jutro sem videl oba prijatelja," ker bi bil lahko videl le enega. 'Dolga leta' so vpregli — ne gre, ker je to trajalo, torej so v p r e g a l i — in 'še danes' — ne gre, ker je pravilno, da d a n e s v p r e g a j o, torej je treba napraviti nov stavek! Izraz 'proslul' ima ničlo v Slovenskem pravopisu na strani 705, reče se r a z v p i t o praznovanje. "Cepiti" in "razdvajati" je isto, "cepiti" zadošča, ker je še bolj slikovito kakor "razdvajati"!

Povejmo zdaj oba stavka preprosto in pravilno:

„Neki ljudje ne zmorejo ali pa nočejo pripraviti poti prijateljskemu odnosu med narodoma na Koroškem. Dolga leta že vpregajo celo znanost v voz nekkih razpitih praznovanj in tako cepijo prebivalstvo.“ Stavka sicer še nista lepa, pa vendarle vsaj slovnično urejena. Morda bi kazalo reči takole: Celó znanost skupaj s strahovalnimi praznovanji nekakšnih jubilejev zlorabljajo za cepljenje prebivalstva. — Dovolj za danes.



Čebelja matica je imela rojstni dan. Čebele v panju so naredile domačo zabavo. Vzela se velik kos medu in skuhale odlično medico. Naredile so čisto majhno satovje, ga lepo razrezale in dobile so šesterokotne sodčke in šesterokotne kozarčke. Nato so začele nazdravljati in prepevati.

Ampak z medico nekaj ni bilo v redu: ko so jo čebele kuhale, so toliko kurile in kurile, da je bilo v panju vroče in zadušljivo, kot da

kam. In so skočile na sneg. Ker so jim krila drgetala od mraza, niso in niso mogle leteti — zato so se plazile in plazile, dokler niso našle velikih ledenih sveč, ki so rasle na ograji.

Vrgle so se na delo: razžagale so ledene sveče na drobne drobne koščke, zavile so jih v vreče iz voska in že so splezale nazaj v panj. Domača zabava pri čebelah se je nadaljevala: čebelice so pile medico, v vsakem kozarčku medice pa je plaval drobna kocka ledu. Naj-

pi se od mene!" „Sama posesaj med s sebe!" Vse to so si hotele povedati, ah pardon, zaplesale, pa kaj ko niso mogle narazen.

Tiste pa, ki so se le odlepili iz gneče, so se postavile med satovje po prostranih čebeljih sobanah in so plesale in plesale, pardon, čebeljale in čebeljale, ena naprej, dve nazaj, malo sem, malo tja, malo okrog — to je bil mogočen čebelji pogovor, poln pripomb, pardonov, pripleskov, pa poln podtonov, ne ne, korakcev in poskokcev, zelo gostobesedni pogovori! Ah ne, zelo gostokoračni pogovori, polni odvečnih besed! Ne, ne! Polno odvečnih brc s čebeljimi nogami, polno odvečnih pozibavanj naprej in nazaj. In kaj so se zmenile čebele?

Nič se niso zmenile! Preveč so se napile medice in noge so se jim zapletle, pa namesto da bi lepo rekla „draga kolegica čebelica, pazi kam stopaš," so rekla, ne, zaplesale: „Mi se imamo hk hk radi, kh kh radi, radi, hk kh kh!"

To je trajalo in trajalo in prešlo v zborovsko petje, ne pardon, v zborovsko čebelje stopicanje, branje in poskakovanje, pa se je zbudila še matica od vsega tega čudnega truščja in se je zelo zelo razburila: „Kaj pa delate, da se trese ves panj? Saj se boste vse prilepile druga na drugo in potem se ne bomo mogle pogovoriti, dokler ne bomo polizale medu druga z druge. To bo pa trajalo vse tja do pomladi in kaj naj počnemo ves ta čas v temačnem panju? Kaj nam ne bo dolgčas brez pogovarjanja, pardon, poplesavanja?"

To je čebelja matica povedala, ah, ne oprostite, odplesala svojim čebelam in čebele so se globoko zamislile. Nehale so brcati, poskakovati, zibati se in so razmišljale, razmišljale in razmišljale. Kako pa razmišljajo čebele? Tako da kimajo z glavicami sem in tja in da dvigujejo noge na levo in desno. Tako so tudi naredile, in že so si domislile: „Ne smemo več kašljati," so rekla druga drugi. „Kako to?" so rekla. Naredile so korakec naprej, pa čisto majhen; pa korakec na levo, pa čisto majhen; pa korakec na desno, pa čisto majhen; pa zazibale so se naprej pa nazaj pa nazaj.

Ker so bile na tesnem, zelo zelo na tesnem, saj so bile zlepljene druga na drugo, so jim bili korakci čisto majhni, zato pa čebelice niso govorile, ampak šepetale. In kako so si šepetale: „Cepiti se moramo. Kaj pa je lažjega kot to? Za čebelice že ne, nobenega problema. Žela imajo vedno na razpolago, dolga in nevarna žela. Zdaj so jih ošilila, a samo čisto na koncu. In so si pik pik pik dale druga drugi injekcije v zadnjice. „Au au au!" so rekla čebelice. In potem? Potem je bilo vse v redu. Hitro so ozdravele in nehale kašljati. Ko so pa nehale kašljati, so imele dober tek in pojedle so ves med, ki so ga razmetale po panju, pospravile so vse sate, vsakega na svoje mesto.

Potem so si pa poplesavale in poplesavale, vse vse vse so se pomenile. In potem so si iz starih doslužnih satov naredile smučke in namazale so jih s svežim voskom, ki ga imajo čebelice v izobilju in so se šle smučati in so se smučale in smučale po vzpetinah okoli panja. Ker ni bilo marjetic in zvončkov in regrata, so nabirale kar ledene rože. Saj je vseeno, samo da lahko kaj damo v vazno.

Ves dan do večera so se smučale, dokler si niso utrudile vsaka vseh svojih šest nog.

Vesele čebele

bi bil na centralno kurjavo. Tudi medica je bila vsa taka: topla, postana, nič kaj ni teknila veselim čebelam in veseli čebelji matici in trotom, ki so se je že vseeno tako napili, da so še komaj gledali. Pa so rekla čebelice: „Medico bo treba ohladiti! Vendar kako?"

Hitro so malce odškrnile vrata v svojem velikem panju, uh, kako je zapihalo! Zunaj je sicer sijalo sonce, sneg pa je ležal čez vso zemljo tako debelo, da čebelice še tega niso vidle. Nikjer nobene cvetice! Nikjer nobene trave! In tudi vsa drevesa čisto brez listov. Pa mraz, takšen mraz, da so čebelicam kar zaškripale nožice. Kaj pa zdaj?

Obleči se moramo, so rekla. Čebelice so hitro zlezle do svojih skladišč in že so si sešile peletine iz voska in kapice iz še tanjšega voska, in čevljičke so si iztesale iz starih že neuporabnih satov. Takole oblečene za zimo so bile bolj podobne potapljačem kot pa spodobnim žužel-

več so popile prav tiste čebelice, ki so prej splezale iz panjev — ker te je najbolj zeblo. Ampak v kozarčkih je bilo preveč ledu.

In čebelice so se prehladile. Kar nenadoma, sredi noči, so začele kašljati. Kh! Kh! Kh kh kh kh kh! so kašljale. Če pa čebelica zakašlja, jo kašelj kar dvigne in obrne z nogami navzgor, pa spet z nogami navzdol, krila se ji razpnejo in butajo na levo in desno in čebelica se prevrača in se ne neha kar tako prevračati. Kako pa je, če kašlja nekaj tisoč čebelic na kupu? Čudno, prav čudno! Satovje se je prevračalo sem in tja po panju, med so polivale čebelice sem in tja; pa so bile vse popacane in kar lepilo so se druga na druga in potem so se jezile in suvale in brenčale so s krili in ropotale s svojimi želi. Čebelice ne govorijo drugače kot s plesom, se pravi, če hočejo kaj povedati, se lepo postavijo druga nasproti drugi in zaplešejo hop hop hop, dva koraka naprej, tri korake nazaj, pa dvakrat se obrnem okoli — in na ta način se pogovarjajo.

Naenkrat so si vse čebelice hotele nekaj povedati: „Pojdi stran, trapa zmešana!" „Otle-

Naš zanimivi svet

■ Pajek je ena najbolj požrešnih živali: vsak dan požre 16-krat toliko hrane, kolikor tehta sam.

■ Stari Rimljani so bili prepričani, da lov odvrta bliske. Cesar Tiberij je bil tako praznoveren, da si je ob nevihtii vedno nataknil na glavo lovorov venec.



■ V tiskarni denarja Združenih držav Amerike požro pečični vsak dan do 5 ton starih, izrabljenih bankovcev.

■ V mestu Monroe (država Michigan v ZDA) še vedno velja stroga odredba, ki preprečuje skakanje čez bodečo žico.

■ Do zmage ljudske revolucije je bilo na Kitajskem beračenje najbolj razširjen poklic. Berači so imeli velika združenja in vsem skupaj je vladal kralj, ki so ga volili berači po svojih predstavnikih.

■ Noben aparat ne registrira spremembe v vlažnosti ozračja tako natančno kot človeški las; kadar je zrak bolj vlažen, se las podaljša, ob suhem vremenu pa se skrajša.



■ Kazalci na stolpu Westminsterke palače v Londonu (ure bije znameniti Big Ben) so dolgi 4 metre in se premikajo v skokih po 15 centimetrov.

■ Turbina, eden glavnih virov energije, deluje v bistvu po istem načelu kot prastara mlinška kolesa in kasneje pogonska kolesa rečnih ladij v 18. stoletju. Edina razlika je v tem, da pada voda na mlinško kolo pod navadnim atmosferskim pritiskom, medtem ko prihaja curek do turbin pod umetno povečanim pritiskom.

■ Leta 1774 so se benediktinci v italijanskem kraju Crescentino odločili, da razširijo svojo cerkev. Treba bi bilo zato porušiti stolp. Pa se je zidar C. Serra ponudil, da ga premakne na kraj, kamor bi moral priti po novem načrtu. Odkopal ga je s temeljev, naložil na valje in ga s tremi vitli zvrlel na nove temelje ter utrdil na njih. Med drznim podvigom je bil njegov sin ves čas v stolpu in je pozvnanjal z zvonovi.

■ V letu dni sije na zemeljske tečaje sonce 65 ur več kot na ekvator.

■ Uradno je prvi človek, ki je preplaval Rokavski preliv, angleški kapetan Webb, ki se mu je to posrečilo leta 1875. Stare kronike pa omenjajo nekega Salatija, italijanskega vojaka v Napoleonovi veliki armadi, ki so ga bili ujeli pri Waterlooju in poslali v ujetništvo v Anglijo, pa je neke viharne noči pobegnil, skočil v morje in ves izčrpan dosegel naslednji dan francosko obalo pri Boulogneu.

Sonce v pasti

(INDIJANSKA PRAVLJICA)

Nekoč sta živela bratec in sestra. Starša sta ju zapustila. Vsak dan sta šla v gozd in nastavljala pasti fazanom, jerebicam, zajcem in risom.

Njuno življenje je mirno potekalo. Kar sta ujela, sta spekla na ognju in pojedla.

Ščasoma pa sta opazila, da se dan in noč menjavata v vedno krajših presledkih. Sonce se je za hip pokazalo in izginilo. Bratec in sestra sta s strahom opazovala, kako se zemlja ohlaja. Nekatere živali so poginile.

Otroka sta sklenila, da bosta sonce ujela. Vzela sta dolgo vrvi in čakala, da bo sonce vžglo. Ko se je prikazalo na obzorju, sta vrgla laso in ga močno pritegnila. Ubogo sonce bi se kmalu zadušilo.

Na koncu svojih moči je zavpilo:

„Usmilila se me, ne ubijta me!"

„Če te ne ubijeva, kaj nama daš v zameno?"

„Vse, kar želite."

„Hočeva, da siješ dalj časa, da s svojimi žarki ogreješ zemljo in podaljšaš dneve."

„Obljubim," je reklo sonce.

In izpolnilo je obljubo. Ko sta ga rešila iz zanke, je s svojimi toplimi žarki obsijalo zemljo.

Kar ti danes povem, psička Dašenka, ni nikaka pravljica, ampak gola in čista resnica. Upam, da bi bila rada izobrazen psiček in da boš pazila.

Pred mnogo sto tisoč leti pes še ni živel s človekom. Tedaj je bil namreč človek še divjak in se z njim ni dalo živeti. Zato so psi bili v pasjih tropih, toda ne v gozdovih kakor srne, ampak na velikanskih travnikih, ki se imenujejo prerije ali stepe. Zato ima vsak pes do današnjega dne tako rad travnike in bega po njih, da mu vohrajo ušesa.

Ali pa veš, Dašenka, čemu se pravzaprav vsak pes

trikrat zavrti v krogu, preden leže spat? To zato, ker so morali, dokler so psi živel v stepah, pod seboj steptati visoko travo, da so

O pasjih navadah

si tako zravnavali ležišče in si napravili mehko posteljo. To delajo do danes, četudi spe v naslanjaču, kakor to delaš ti.

In veš, zakaj si psi ponoči odgovarjajo z lajanjem? To je zato, ker so si v stepi morali dajati znamenja, da bi ponoči našli svoj trop.

In veš, zakaj dvigajo tačko pri vsakem kamnu in parobku in ga poškrbijo? To so delali v preriji, da bi vsak član njihovega tropa pov-

hal in spoznal, aha, tu je bil naš tovariš, saj je tule na kamnu pustil svoj podpis.

In veš, zakaj vi psički zagrebate v zemljo kosti in skorjice kruha? To ste delali pred tisoč leti, da bi imeli spravljene nekaj zaloge za čas lakote. Vidiš, kako ste bili pametni.

Peščena pesem

Veš, kako pesek potuje in bodi?

Tako, da si vetrove čevlje sposodi, in vanje se vsuje; po poti sosednje sipine obiše, kozolce prevrača, in gre se orača, pa plane zijalom v oči; ko pride do morja, noge si zmočiti boji.

Veš, kako pesek izgublja ime?

V morju zrnca za zrcnem pade do dna in zanj nihče ne zve, če gre na kraj sveta.

Pametne misli

- Zaradi ene muhe si pajek ne prede mreže.
- Hvaležnost dobroto razveseli.
- Pozna ga samo takrat, kadar ga potrebuje.
- Lepoti se ne more nihče ustavljati.
- Ako želiš biti ljubljen, ljubi.
- Boljša žlica zelja v miru kakor pečenka v prepiru.
- Če hočeš star se odpočiti, se moraš mlad truditi.
- Kjer je volja, je tudi pot.
- Če jezik molči, glava ne boli.
- Napake starih maščujejo se na mladih.
- Kakor ogovor, tako odgovor.
- Bedak ni več bedak, ko spozna, da je bedak.
- Bolje je s pametnim jokati, kakor z bedakom peti.
- Pijanca ne moreš meriti s treznimi očmi.
- Bič vesti najhujše kaznuje.
- Kdor druge sramoti, se sam osramoti.
- Bodi sam priden, pa ti ne bo treba biti zaviden.
- Brez prijateljstva ni življenja.

In veš, zakaj je pes začel živeti s človekom? To je bilo tako: Ko je človek videl, da psi žive v tropih, je tudi sam začel živeti v tropih. In ker je tak človeški trop ulovil mnogo živali, je bilo okoli njihovega taborišča razmetano polno kosti. In ko so psi to videli, so si rekli: „Kaj se bomo podili za živalmi, ko je pa pri ljudeh kosti na pretek?" Od tistega časa so psi začeli spremljati človeške tabore in tako je prišlo, da ljudje in psi spadajo skupaj. Zdal pes ne spada več v pasji trop. Ljudje, s katerimi živi, so njegov trop. Zato jih ima rad kakor svoje bližnje.

Karel Čapek

DR. TONE JELEN

Po evropskem jugozapadu

Svet se v tem pač nikjer ni spremenil. Vsak mogotec si hoče postaviti največji spomenik, svojemu narodu najdražjega, često plačanega s krvjo, žužljami in solzami. Franco si je dal svoje ga graditi od leta 1940 do 1959. Leta 1960 pa mu ga je blagoslovil papež Janez XXIII.

Po tolikem veličastvu smo si zaželeli videti tudi utrip sodobne Španije, in to v njenem srcu, v samem Madridu. Zal nam slabo vreme ni dopuščalo globljega pronicanja v bistvo doždevnega protislovja med hektično cestnega prometa in sproščujočemu tipu na tujca naravnost kot stoično učinkujočo hladnokrvnost Madridčana. Madrid ni le glavno mesto španskega prometa, središče Španije. Zato združuje temperamente vseh pokrajin, ki so med seboj dokaj različni. Prednost te zemljepisne sredine je spoznal že kralj Filip II., ko je leta 1561 proglasil Madrid za glavno in prestolno mesto države. Iz male iberske vasi se je skozi stoletja razvil v mavrijski alcazar Marjita-trdnjavo, in končno v današnje štirimilijonsko velemesto. V večstoletnih borbah proti Mavrom je mnogo trpelo, bilo čisto porušeno, obnovljeno in zopet razdejano, v novjšem času v bojih proti Napoleonu, posebno pa med špansko revolucijo 1936-1939. Po dveh letih obleganju in obstreljevanju ga je Franco šele mogel zavzeti.

Središče turističnih interesov je kakor povsod staro mesto z mnogimi znamenitimi stavbami, kraljevske palače, Pradom, enim največjih in svetovnonaznih muzejev in umetnostnih galerij, kjer čuvajo velike zbirke slik največjih umetnikov. Samo slik je tam zbranih nad 3000, umetnine Tiziana, Tintoretija, Van Dycka, Valezqueza, El Greca, Goye in mnogih drugih. Kdor bi si hotel te galerije ogledati podrobneje, bi moral ostati v Madridu vsaj mesec dni. Poleg katedrale sv. Izidorja, ki je patron mesta, je še nebroj zanimivih in umetniških cerkva, galerij, muzejev in profanih hiš, ki slovijo kot arhitekturne posebnosti. Pravo središče starega mesta je trg "Plaza Mayor", obdan z arkadami.

Nekoč je služil kot arena za turnirje in bikoborbe, pa tudi za zažiganje od inkvizicije na smrt na gmadi obsojenih. V bližini stoji tudi hiša slovitnega španskega dramatika Lope de Vega, ki je sedaj muzej. Vse večje ulice in ceste se imenujejo "calle". Prometno središče pa je "Plaza de la Cibeles", Sibilin trg, ki veže Calle de Alca s Calle de Recoletos ter Pasco del Prado in usmerja glavne tokove mestnega prometa. Veliko število bank in "Lonja", to je borz, se nam je zdelo prav očitno, pa ne samo v Madridu, nego po vseh španskih mestih. Pred dvema najvišjima stavbama mesta pa stoji spomenik priljubljenega stvaritelja "Don Quijota" Miguela Cervantesa v obliki Don Quijota sedečega na svoji Rozinanti in pa Sancho Pansa z oslom pod seboj. Madrid ne bi bil popoln brez tega spomenika pisatelju, ki je bil tako priljubljen, da je kralj Filip III., ko je videl od reki Manzanares mladeniča s knjigo v roki in z rokami močno gestikulirajočega: "Ta človek je ali znorel ali pa čita Cervantesovega Don Quijota."

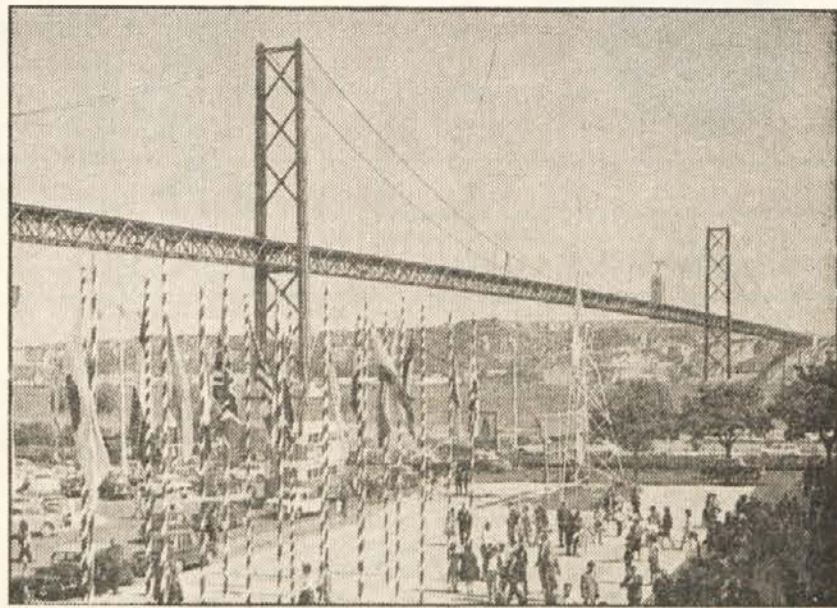
Don Quijota smo torej videli in nadaljujemo pot proti LaManchi, kjer se je boril z mlino na veter, proti mestu Toledo, po vsej Evropi in tja preko znanemu po "toledanskih ročnih delih" posebno pa po jeklenih mečih. Mesto Toledo je prastaro, leži kot obširna trdnjava na visoki skalnati vzpetini, obvarovani od treh strani po reki Tajo, ki je globoko zarezala strugo kot naravni obrambni prekop. Kakor je Toledo menda najstarejše mesto na Iberskem polotoku, tako je Tajo najdaljša reka, ki deli s svojimi 1007 km tako Španijo kot Portugalsko v dve skoro enaki polovici, južno in severno, žene s svojimi vodami nad sto elektrocentral in služi z umetnimi jezeri tudi športu in rekreaciji prebivalstva.

Mesto Toledo sega daleč v pred-rimski in kartaški čas, ko je bilo prestolnica Iberce, pozneje rimsko provincijsko središče, prestolnica gotskih kraljev, v času Mavrov pa je moralo pustiti prednost Cordobi, Seville in

Granadi. Po delni zmagi kastiljskih kraljev nad Mavri je postala prestolnica kastiljske kraljevine in cerkveno središče, kjer so zasedale španske sinode. Od takrat do danes je toledski nadškof katoliški primar Španije. Za časa mavrovske vlade je štel Toledo nad 200.000 prebivalcev. Po zmagi katoliških kraljev je politika sovrastva do vsega tujega, posebno pa inkvizicija pregnala vse Mavre in Žide, tako da odslej šteje samo še okrog 60.000 prebivalcev.

Zelega mesta je tako zanimiva, da bi točnejši ogled zahteval vsaj dva, tri dni. Ker pa sta nam še vedno preganjala z združenimi močmi dež in čas, smo morali skrajšati ogled na najnujnejše in to sta katedrala, Alcazar in eventualno še muzej v El Grecovi hiši. Katedrala je ogromna stavba francoske gotike, ki pa je pomešana z mnogimi elementi drugih slogov poznejše dobe. Njen obseg je tako velik, da ima pod njenimi oboki prostora osem različnih kapel, med njimi dve glavni v velikosti srednjeveške cerkve, vmes pa ostaja še dovolj prostora za sprehod številnih turistov in radovednežev. Vso to ogromno stavbo nadkriljuje 90 metrov visok stolp, v katerem visi 17.515 kg težak "veliki zvon" ali "Campana gorda" iz leta 1753. V cerkvi sami hranijo 172 kg težko, z 260 statueta obdano monštranco, ki jo za telovo nosijo po mestu. Na najvišjem mestu stoji Alcazar, grad-trdnjava iz mavrovskih časov. V njem so se branili Francosci tri mesece proti republikancem med državljansko vojno in je bil grad pri tem skoro do tal porušen. Ze kot "spomenik herojstva" ga je Franco-tova Španija dala obnoviti. Kdor se je kljub dežju podal na mestni ogled, je spoznal španski pomladanski dež, ki te takorekoč zmoeči do kože, in ti po strmih ozkih ulicah pridrvi kot hudournik nasproti in se mu nimaš nikamor zogniti, še posebno ne na pločnik, ker ga ni.

Zopet naprej proti jugozapadu v smeri proti Portugalski, iz nove Kastilje v Estramaduro, ki jo namakata Tajo in Guadiana in je zato najrodov-



Lizbona, glavno mesto Portugalske

vitnejša pokrajina zapadne Španije. V ravnini so vsepovsod zgrajene namakalne naprave, kakršne so nekoč uvedli Mavri, pa so jih Španci ali porušili ali pa zanemarili in jih sedaj obnavljajo in razširjajo. Po kanalih, jezovih in žlebovih dovajajo vodo v polja in vrtove, posebno v okolici Meride in Badajoz. V višjih legah, kakor okrog Trujilla, pa se širi kraški svet in domujejo ovce in koze. že davno smo zapustili dolino Taja in se spustili bolj proti jugu ob Guadiani, na katere bregovih v mestu Badajoz (kakor druga mesta tudi rimske preteklosti) smo prebili v modernem hotelu zadnjo noč pred portugalsko mejo.

Čez tristo let stari most čez Guadiano, zgrajen na temeljih rimskega, smo krenili na portugalsko mejo, kjer nas je naučil obmejni postopek zopet enkrat potrpežljivosti. Ta je sličil onemu na madžarskih mejnih prehodih, s to razliko, da se Portugalci ne ukvarjajo s pobiranjem potnih listov, ampak jim je treba vse prinesiti na pisalno mizo, in to z izpolnjenimi formulirji prijave vstopa in izstopa.

Portugalsko smo spoznali kot deželo s standardom nekako podobnemu, kakor je bil pri nas tik pred drugo svetovno vojno. Ob poti skozi pokrajino Alentejo so nas spremljali obšir-

ni pašniki s številnimi čredami živine, posebne rdečkastorjave pasme, kakršne drugod še nismo videli. V Španiji se je pasla povečini črna ali črnobela, v Franciji pa pretežno rjava ali pšeničnobarvna pasma. Posebno presenetilo so nas kmečke hiše, ki stojijo večinoma v samotni na obširnih poljih in pašnikih, ali pa tudi povsod, vse brez izjeme pobeljene, stare ali nove. V Španiji ali Franciji tega ni bilo. Ceste niso ravno najboljše in smo zato morali po ovinku proti Fatimi, ki leži v hribovju severno od Lizbone. Od Montemora smo zavili proti severu čez reko Sorraio, pri Chamusca pa čez reko Tejo, ki smo jo kot staro znanko zopet srečali, vendar tukaj ne več kot Tajo, temveč kot "Težo". Na tej progi smo prečkali obširne gozdove pinij, oljkinih nasadov, bolj redkih vinogradov, posebno pa plutevih dreves, s katerih pridobivajo plutovino za zamaške, ženske čevlje in podobno. Ta drevesa, pri katerih se skorja vidi šele med vejami, so bila za nas posebna novost, saj najprej nismo takoj razumeli, kako more drevo sploh živeti brez skorje. Pa saj v resnici tudi umre, ko je zgubilo že vso skorjo. In to vse zaradi čepov, ker, "če tega ne bi bilo, tudi čepov ne bi bilo, in vince bi teklo z majolke samo".

(Dalje prihodnjič)

RADIO — TELEVIZIJA

AVSTRIJA 1

PETEK, 3. 8.: 6.30 Olympia nonstop — 8.30 Instrukcija: angleščina — 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Danes ponoči v Los Angelesu — 13.00 Poročila — 15.00 Priskuknjeni pacient — 16.30 Kremenčkovi — 16.55 Spoznavajmo nevarnosti — preprečujemo nesreče — 17.00 Poročila — 17.05 Za predšolske otroke — 17.30 Don Kihot — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Komisar — 21.20 Satirična TV komedija o Schuberu — 22.05 Šport z olimpijskimi igrami v Los Angelesu 1984 — 22.30 The Fog — megla groze — 23.55 Poročila.

SOBOTA, 4. 8.: 6.30 Olympia nonstop — 8.30 Instrukcija: angleščina — 9.00 Poročila — 9.05 Silke iz Avstrije — 9.30 Danes ponoči v Los Angelesu — 13.00 Poročila — 15.00 Voda za Canitoga — 16.55 Secret squirrel — 17.00 Poročila — 17.05 Kdo roka deli z nami? — 17.30 Skrivnostna globlina — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Dva krat sedem — 18.30 Parada čarovnikov — 19.00 Avstrija danes in Južna Tirolska — 19.30 Čas v sliki in šport — 20.15 Heinz Conrads in njegovi prijatelji na dunajskem Cobenzlu — 21.45 Šport — Olimpijske igre 1984.

NEDELJA, 5. 8.: 7.30 Olympia nonstop — 9.30 Danes ponoči v Los Angelesu — 12.00 Avstrija: Ideal za južnotirolsko mladino? — 14.30 Fanny — 16.40 Toby in Tobias — 17.10 Tao tao — 17.35 Helmi — 17.40 Klub seniorjev — 18.30 Mi — 19.00 Silke iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Tedenski pregled — 20.15 Italijanska legenda — 21.15 Gospodje pesalci prosijo — 21.45 Nauk Bude — 21.50 Nočni studio — 22.55 Čas za liriko — 23.00 Poročila.

PONEDELJEK, 6. 8.: 6.30 Olympia nonstop — 8.30 Instrukcija: angleščina — 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Danes ponoči v Los Angelesu — 13.00 Poročila — 14.55 Stormboy — otroci viharja — 16.20 Lou Grant — 17.00 Poročila — 17.05 Za predšolske otroke — 17.30 Pasje zgodbe — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Zivalski svet — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Ponedeljski šport — Olimpijske igre — 21.15 Ceste

San Franciska — 22.05 Pristni mogočnejši iz Dallasa — 22.50 Poročila.

TOREK, 7. 8.: 6.30 Olympia nonstop — 8.30 Instrukcija: angleščina — 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Danes ponoči v Los Angelesu — 13.00 Poročila — 15.00 Zajtrk pri Tiffany — 16.50 Moje ime je Drops! — 16.55 Spoznavajmo nevarnosti — preprečujemo nesreče — 17.00 Poročila — 17.05 Za predšolske otroke — 17.30 Tudi pošaliti se je treba — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Peanut — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Poročila in ozadja — 21.15 Sprijon sin — 23.00 Olimpijske igre Los Angeles 1984 — 1.00 Poročila.

SREDA, 8. 8.: 6.30 Olympia nonstop — 8.30 Instrukcija: angleščina — 9.00 Poročila — 9.05 Tudi pošaliti se je treba — 9.30 Danes ponoči v Los Angelesu — 13.00 Poročila — 14.40 Mačeha — 16.15 Lou Grant — 17.00 Poročila — 17.05 Lutkovna predstava — 17.30 Čebelica Maja — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Pisarna, pisarna — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes in Južna Tirolska — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Borim se zate — 22.00 Olimpijske igre v Los Angelesu.

ČETRTEK, 9. 8.: 6.30 Olympia nonstop — 8.30 Instrukcija: latinščina — 9.00 Poročila — 9.05 Za predšolske otroke — 9.30 Danes ponoči v Los Angelesu — 13.00 Poročila — 15.00 Nerodnož — 16.30 Kremenčkovi — 16.55 Spoznavajmo nevarnosti — preprečujemo nesreče — 17.00 Poročila — 17.05 Za predšolske otroke — 17.30 Levo od pingvinov — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Prosim k mizi — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Vojna in krota — 22.20 Olimpijske igre 1984.

AVSTRIJA 2

PETEK, 3. 8.: 17.30 Olimpijske igre 1984 — 19.30 Kavali z vrtico — 23.35 Poročila — 23.40 Olimpijske igre 1984.

SOBOTA, 4. 8.: 15.45 Dva krat sedem — 16.15 Avstrijski lovski muzeji — 16.45 Proti vetru — 17.30 Olimpijske igre 1984 — 19.30 Shakespeare-ova komedija — 21.40 Župnik Mossbrugger odgovarja — 21.45 Poročila — 21.50 Umazana malopridneža — 23.50 Sto mojstrov in 0.00 Poročila.

NEDELJA, 5. 8.: 9.00 Matineja — 9.20 Sto mojstrov in 9.30 The little shop of horrors — 10.40 Mednarodni gala koncert za operne pevce — 15.15 Šport — 16.45 Glasbeno potovanje po Avstriji — 17.30 Olimpijske igre 1984 — 20.15 Colombo: Umor preko telefona — 21.25 Poročila — 21.30 Bogatija in revščina — 22.15 Olimpijske igre 1984.

PONEDELJEK, 6. 8.: 17.30 Olimpijske igre 1984 — 20.15 Satanski načrt — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Šiling — 22.05 Olimpijske igre 1984.

TOREK, 7. 8.: 17.30 Olimpijske igre 1984 — 20.15 Dallas — 21.00 Ptice selivke — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Klub 2 in poročila.

SREDA, 8. 8.: 17.30 Olimpijske igre 1984 — 20.15 Glasbeni portret — Rene Kollo — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Kulturni žurnal — 22.30 Bil som podvržen slikam — 23.30 Dionysos iz Prinzendorfa — 0.00 Poročila.

ČETRTEK, 9. 8.: 17.30 Olimpijske igre 1984 — 20.15 Tedaj — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Slehernik za slehernika — poročila.

LJUBLJANA

PETEK, 3. 8.: 12.25 Poročila — 12.30 OI LA 84: Olimpijska kronika 1 — 12.45 OI LA 84: Olimpijski pregled 1 — 14.15 Propagandna oddaja — 14.20 OI LA 84: Košarka (m) Jugoslavija : Brazilija, posnetek 2. polčasa — 15.05 OI LA 84: Gimnastika — mnogoboj (m) — 18.10 Propagandna oddaja — 18.15 OI LA 84: Plavanje, finale 400 m (m) prosto, 100 m (ž) metuljček, 200 m (m) prsno, 100 m (ž) prsno, 4x100 m (m) prosto) — pribl. 19.00 Vključitev v predtekmovalje v plavanju na 1500 m prosto — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Madrost telesa, angleška dokumentarna serija — 20.55 Ne prezrite — 21.10 Ruby centry, ameriški film — 22.30 Dnevnik — 22.45 OI LA 84: Olimpijska kronika 2 — 23.25 OI LA 84: Košarka (ž) Jugoslavija : Kanada, neposredni prenos — 0.00 OI LA 84: Vaterpolo Jugoslavija : Nizozemska, neposredni prenos.

SOBOTA, 4. 8.: 11.40 Poročila — 11.45 OI LA 84: Olimpijska kronika 1 — 12.00 OI LA 84: Olimpijski pregled 1 — 13.30 Propagandna oddaja — 13.35 OI LA 84: Atletika

(800 m (ž) predtekmovalje, sedmerboj: kroglja in 200, hoya 20 km, kroglja (ž) — finale, 10.000 — predtekmovalje) — 15.40 OI LA 84: Gimnastika (ž) mnogoboj — 18.10 Propagandna oddaja — 18.15 OI LA 84: Plavanje, finale (200 m (ž) mešano, 200 m (m) metuljček, 800 m (ž) prosto, 100 m (m) hrbtno, 4x100 m (ž) mešano) — 19.24 TV in radio nocoj — 19.27 Zrna do zrna — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Khartum, angleški film — 22.05 Zrcalo tedna — 22.25 Poročila — 22.45 OI LA 84: Olimpijska kronika 2 — 23.30 OI LA 84: Olimpijski pregled 2, neposredni prenos — 4.55 OI LA 84: Košarka (m) Jugoslavija : Italija.

NEDELJA, 5. 8.: 8.20 Teletekst RTV Ljubljana — 8.35 Poročila — 8.40 Živ žav, otroška matineja — 9.30 OI LA 84: Atletika (100 m (ž) predtekmovalje, 100 m (m) polfinale in finale, 800 m (ž) polfinale, 800 m (m) predtekmovalje, 400 m z ovirami (m) polfinale, sedmerboj: kopje in 800 m) — 12.40 625, napoved tedenskega sporeda — 13.00 OI LA 84: Olimpijska kronika 1 (skrajšan posnetek košarke (m) Jugoslavija : Italija) — 13.45 OI LA 84: Gimnastika (m) finale na orodju — 15.50 OI LA 84: Plavanje (finale: 200 m (m) mešano, 200 m (ž) metuljček, 1500 m (m) prosto, 200 m (ž) hrbtno, 4x100 m (m) mešano) — 16.55 OI LA 84: Veslanje (m) finale, neposredni prenos — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Gabriel, nanižanka — 21.00 Zadnja pesem, ameriški film — 22.35 Poročila — 22.45 OI LA 84: Olimpijska kronika — 23.30 OI LA 84: Olimpijski pregled, neposredni prenos.

PONEDELJEK, 6. 8.: 9.30-10.00 in 11.55-1.00 Teletekst RTV Ljubljana — 9.50 Videostrani — Olimpijske novice — 12.10 Poročila — 12.15 OI LA 84: Olimpijska kronika — 12.35 OI LA 84: Olimpijski pregled — 14.10 OI LA 84: Gimnastika (ž) finale na orodju — 16.15 OI LA 84: Atletika (100 m (ž) polfinale, skoki v daljino (m) kvalifikacije, 110 m z ovirami (m) predtekmovalje, 400 m predtekmovalje, kopje (m) finale, 400 m (ž) polfinale, 800 m (m) polfinale, 100 m (ž) finale, 400 m z ovirami (m) finale) — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Stanimir gre v mesto, dokumentarna drama TV Beograd — 21.10 Spoznana, neznan, oddaja o znatnosti — 22.10 Dnevnik — 22.25 Animirani film — 22.45 OI LA 84: Olimpijska kronika — 23.30 OI LA 84: Olimpijski pregled, neposredni prenos.

TOREK, 7. 8.: 9.30-10.00 in 11.45-1.00 Teletekst RTV Ljubljana — 9.50 Videostrani — Olimpijske novice — 12.00 OI LA 84: Olimpijska kronika — 12.15 OI LA 84: Olimpijski pregled — 13.45 OI LA 84: Atletika (110 m z

ovirami, polfinale; kladivo, finale; 400 m z ovirami (ž) polfinale; 400 m (m) polfinale; 400 m (ž) finale; 800 m (ž) finale; skak v daljino (m) finale, 800 m (m) finale; 110 m z ovirami, finale; kopje (ž) finale; 3000 m z ovirami, predtekmovalje, 10000 m, finale) — 18.05 Poročila — 18.10 Zgodbe o Poluhcu: Kako je Poluhce odšel v beli svet — 18.25 Izročila, glasbena oddaja TV Sarajevo — 18.55 Knjiga — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Cigan, nadaljevanje in konec — 21.20 Mednarodna obzorja — 22.20 Dnevnik — 22.35 Animirani film — 22.55 OI LA 84: Olimpijska kronika — 23.30 OI LA 84: Olimpijski pregled, neposredni prenos — 23.45 OI LA 84: Vaterpolo Jugoslavija : xy, prenos — 0.40 OI LA 84: Olimpijski pregled, nadaljevanje — 3.55 OI LA 84: Košarka (ž) finale (če igra YU) — 4.55 OI LA 84: Rokomet (ž) Jugoslavija : Južna Koreja.

SREDA, 8. 8.: 9.30-10.00 in 13.20-1.00 Teletekst RTV Ljubljana — 9.50 Videostrani — Olimpijske novice — 13.35 OI LA 84: Olimpijska kronika — 13.50 OI LA 84: Olimpijski pregled — 15.25 OI LA 84: Boks, četrtfinale — 16.45 OI LA 84: Rokomet (ž) Jugoslavija : Južna Koreja, posnetek — 18.05 Poročila — 18.10 ZBIS: Zrcalo — 18.20 Ciciban, dober dan — 18.40 Mozaik kratkega filma — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 OI LA 84: Odbojka (ž) finale, posnetek — 21.30 OI LA 84: Rokomet (m) Jugoslavija : Rumunija, neposredni prenos (v obeh oddajah vključujemo tudi neposredno spremljanje jugoslovanskih nastopov v četrtfinalu boksa in rakoborbe) v odmoru pribl. ob 22.15 Dnevnik — 23.00 Propagandna oddaja — 23.05 OI LA 84: Olimpijska kronika — 23.30 OI LA 84: Olimpijski pregled.

ČETRTEK, 9. 8.: 9.30-10.00 in 13.10-1.00 Teletekst RTV Ljubljana — 9.50 Videostrani — Olimpijske novice — 13.25 Poročila — 13.30 OI LA 84: Olimpijska kronika — 13.55 OI LA 84: Olimpijski pregled — 15.25 Propagandna oddaja — 15.30 OI LA 84: Atletika (200 m (m) polfinale, skok s palico, finale; 400 m z ovirami (ž) finale; 400 m (m) finale; skoki v daljino (ž) predtekmovalje, 200 m (m) finale, 3000 m polfinale; 3000 m z ovirami, polfinale; deseterboj: skok v višino in 400 m) — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrna do zrna — 19.30 Dnevnik — 19.55 Vreme — 20.00 Lov za zakladom — 21.05 Zivljenje Verdija, italijanska nadaljevanje — 22.20 Dnevnik — 22.35 Večer kolumbijske folklore — 23.15 OI LA 84: Olimpijska kronika — 23.30 OI LA 84: Olimpijski pregled, neposredni prenos — 4.55 OI LA 84: Vaterpolo Jugoslavija : xy, prenos.



51. CELOVŠKI SEJEM

Blagovni sejem z mnogimi posebnimi razstavami — od petka 10. do nedelje 19. avgusta 1984
S SKRAJŠANIM STROKOVNIM LESNIM SEJOM
RAZSTAVIŠČE — DNEVNO OD 9. DO 18. URE — 1500 RAZSTAVLJALCEV IZ 30 DRŽAV
ZABAVIŠČE DNEVNO DO 2. URE ZJUTRAJ

Iz ponudbe:

gradbeni stroji in materiali, pohištvo, tekstilije, preproge, električno orodje, in stroji za kmetijstvo, vse za gospodinjstvo, dom in vrt.

Šahovski turnir v Wolfsbergu

Preteklo soboto se je v Wolfsbergu začel šahovski turnir, katerega se udeležuje 75 igralcev iz šestih držav (Avstrija, Švica, ZRN, Češkoslovaška, Jugoslavija in Španija). Iz Jugoslavije prihaja kar štirinajst igralcev, med njimi trije vele mojstri (Knezevič, Nikolač, Klarič) ter dva internacionalna mojstra. Turnirja se udeležuje tudi četvero žensk, sedem avstrijskih mojstrskih kandidatov ter avstrijski mojster Weinzettl. Po petih odigranih kolid vodi IM Rogulj (Elo 2360) iz Jugoslavije s petimi točkami, vendar

še ni nič odločeno, saj je treba zaigrati še štiri runde in nasledovalci so mu tik za petami.

Slovenci pa smo zastopani na tem turnirju s štirimi igralci: FM Darko Supančič, IM Vojko Musil s sinom Matjažem iz Slovenije ter Kotmirčan Gorazd Živkovič, ki igra za Slovensko športno zvezo v Celovcu (pomotoma so mu celo priskrbeli tolmača!). Oba Musila ter Supančič pridejo iz Maribora, kjer igrajo v najvišji jugoslovanski ligi. V Wolfsbergu pa so dosegli po petih kolidih sledeče šte-

vilo točk: Supančič 4; dr. Musil 3,5; M. Musil 2,5.

Živkovič, ki ga finančno in moralno podpira SSZ, je do zdaj osvojil 1,5 točke. V prvem kolidu je zadel na Štajerca Friedricha Steininger (Elo 2230!) in je po dobri igri le nesrečno izgubil. Prav tako je v drugem kolidu izgubil proti mojstrski kandidatinji Veroniki Brandstätter iz Linza. V tretjem kolidu pa je z belimi figurami igral kraljev gambit in suvereno zmagal proti Mariji Loitz (prav tako iz Linza). Nato je sledil še remi proti Christianu Schütz (Elo 1912) in spet poraz proti Waldmannu (Elo 1729). V tej igri se je nasprotnik s sicilijanko izognil kraljevemu gambitu, tako da si Živkovič kljub napadalni igri ni mogel priboriti prednosti. Kakor rečeno se turnir še nadaljuje in s tem ima tudi Živkovič še dosti možnosti, da se na lestvici prebije še za nekaj mest navzgor.

F. Rulitz

NOGOMETNE TEKME v soboto 4. avgusta 1984

Weitensfeld : DSG Sele
ob 17.30 uri
Igrišče Weitensfeld

Šmihel : ATSV Wolfsberg
ob 18.00 uri
Igrišče Šmihel



Kulturna prireditev v Bistrici v R.

V Bistrici v Rožu smo 20. julija letos imeli kulturno prireditev, ki je potekala pod naslovom Bunter Abend — pisani večer. To je že nekaka tradicija, da v naši občini letno priredijo večer, ko k sodelovanju povabijo vse kulturne dejavnike. Pohvaliti moramo, da so spet upoštevali slovenske kulturne skupine, čeprav našo občino uradno ne tretirajo za dvojezično. Kulturna prireditev pa vendarle pokaže, da je slovenski del razmeroma močan.

Večer, katerega vodstvo oz. povezavo je imel v rokah dr. Tomaž Partl, je bil res pester. Pri sporedu so sodelovali MoPZ SPD Kočna, mešani zbor iz Sveč, tamburaški zbor SPD Šentjanž, duo Feinig, družina Moschitz, AGV Harmonie, Singkreis Rosental, Volkstanzgruppe Suetschach in domača vižarja Tonč in Lojz.

Številni obiskovalci so bili s sporedom zelo zadovoljni, kar so potrdili z navdušenim aplavzom. Tudi to je eden izmed odrazov, da občani cenijo, če na takih prireditvah nastopijo občani obeh jezikov. Posebno pesem vedno spet združuje, zato želimo, da bi takih prireditev bilo še več.

OPOZARJAMO VSE LJUBITELJE SLOVENSKE KNJIGE,

DA SI LAHKO

brezplačno izposojajo knjige in revije

V SLOVENSKI ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI

s področja domoznanstva

Brown D. A.: **POKOPLJITE MOJE SRCE PRI RANJENEM KOLENU**, zgodba Indijancev Zahodne Amerike
469 str., [16] str. pril. (Krog)

ČUDOVITA JUGOSLAVIJA — 264 str., barvne ilustr.

Hiebler T.: **PUSTOLOVŠČINA EVEREST**, skozi šerpovsko deželo k Čomolngmi — 177 str., [12] str. pril.
(Domače in tuje gore; 21)

Jelovšek E.: **JURKLOŠTER NEKOČ IN DANES** — 116 str., ilustr.

Kmecl M.: **ZAKLADI SLOVENIJE** — [3. dop. izd.] — 343 str., ilustr.

Kostrowicka I.: **POLEN**, Landschaft und Architektur
[1. Aufl.] — 333 str., ilustr.

KURDI, geografija zatiranih — 165 str., [12] str. pril.
(Moderna družba)

LENINGRAD, Architekturensembles und Denkmäler — 331 str.,
273 ilustr.

Novaković A.: **DUBROVNIK UND UMGEBUNG**, Geschichte,
Kultur, Kunst — 128 str., [1] f. zvd., ilustr.

(Turistische Monographien; 1)

SŠK ima svoje prostore v Tarviser StraÙe 16, tel. 51 15 34

Knjižnica dobiva od leta 1974-75 ves obvezni izvod SR Slovenije.

Poleg tega zbirmo tudi tako imenovano avstrijsko slovenico.

Knjige so zelo različne vsebine in so namenjene vsem starostnim

stopnjam in poklicnim skupinam. Prav gotovo bodo tudi VAS ne-

katere zanimale.

VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA

Rdeči mladinski kino

Socialistična mladina v Celovcu se v svojem kulturnem delu zgleduje po socialdemokratskih teoretičnih in praktičnih izmedvojnega obdobja, to so povedali zastopniki SJ ob predstavitvi letošnjega programa „Rotes Jugendkino 84“, ki v obdobju med 13. avgustom in 17. decembrom predvideva deset zanimivih filmov.

Pri svojem kulturnem delu se držijo načela Otta Bauerja, ki je v medvojnem obdobju brezposelnosti, bede in notranjopolitičnih bojov, poudarjal, da so se iz številnih zmučenih ljudi, ki so bili ujeti v enoličnem vsakdanu, vpreženi kot delovne živali brez duha, razvile zavestne osebnosti, ki so sotrpelile in se borile s sovražniki ter prevzemale odgovornost. SJ se zgleduje po teh naprednih ljudeh, ki so prelomili s hlapčevskim mišljenjem podložnikov, se upirali zatiranju narodnosti, odklanjali avtoritaro vzgojo, skušali uveljaviti enakopravnost ženske ter se z načelom enakosti vsakega človeka upirali fašističnim ideologijam, ki so razbijale to kulturno gibanje.

Izbora filmov naj bi tudi danes podpiral napredno mišljenje.

Prva dva filma bosta v UNI-Clubu, ostali pa v „Volksheim Waid-

mannsdorf“. Vstopnina: 20 šil., abonma vseh filmov: 100 šil.

Spored

- „Rdečega mladinskega kina 84“
Po. 13. 8., 20.30, **Wien retour** (Franz West, Weintraub, 1924—1934),
po. 27. 8., 20.30, **Keine Love Story...** (film o pornografiji),
po. 10. 9., 19.00, **Peppermint Frieden**, (Peter Fonda kot Mr. Mir),
po. 24. 9., 19.00, **Zärtlichkeit und Zorn** (film o družini Sintov v Švici),
po. 8. 10., 19.00, **Kärntner Heimatfilm** (film o koroških Slovencih, v središču filma prof. Janko Messner),
po. 22. 10., 19.00, **Gefischte Gefühle** (film proti vsem, ki se obnašajo kot paša),
po. 5. 11., 19.00, **Der Traum des Sandino** (dokumentacija o Nikaragvi),
po. 19. 11., 19.00, **Genossinnen**, (po pripovedi Aleksandre Kolotaj „Sestre“),
po. 3. 12., 19.00, **In wenigen Minuten endlos** (doživetja „človeka iz gozda“ v mestu),
po. 17. 12., 19.00, **Breaking Glass** (film o življenju punk-popevke).

PODLIGA VZHOD

Prvo kolo vzhodnokoroške lige se začne z dvema zanimivima igrama: za točke se bosta borili moštvi, ki sta napredovali iz 1. razreda prav tako pa moštvi, ki sta se vrnili iz koroške lige. Selani morajo v Weitensfeld, Slovenski atletski klub pa v Borovlje. V tretjem kolu se bosta spoprijela Šmihel in Sele. Skoraj vsako kolo bo prineslo napete tekme sosednjih moštev.

1. kolo (4./5. 8.):
St. Leonhard : Dobrla vas
Weitensfeld : Sele
Liebenfels : Zrelec
Šmihel : Wolfsberg
ASV : KAC
Borovlje : SAK
Velikovec : Št. Andraž

2. kolo (11./12. 8.):
Dobrla vas : Št. Andraž
SAK : Velikovec
KAC : Borovlje
Wolfsberg : ASV
Zrelec : Šmihel
St. Leonhard : Weitensfeld

3. kolo (18./19. 8.):
Weitensfeld : Dobrla vas
Liebenfels : Št. Leonhard

ASV : Zrelec
Borovlje : Wolfsberg
Velikovec : KAC
Št. Andraž : SAK

4. kolo (25./26. 8.):
Dobrla vas : SAK
KAC : Št. Andraž
Wolfsberg : Velikovec
Zrelec : Borovlje
Sele : ASV
St. Leonhard : Šmihel
Weitensfeld : Liebenfels

5. kolo (1./2. 9.):
Liebenfels : Dobrla vas
Šmihel : Weitensfeld
ASV : Št. Leonhard
Borovlje : Sele
Velikovec : Zrelec
Št. Andraž : Wolfsberg
SAK : KAC

6. kolo (8./9. 9.):
Dobrla vas : KAC
Wolfsberg : SAK
Zrelec : Št. Andraž
Sele : Velikovec
St. Leonhard : Borovlje
Weitensfeld : ASV
Liebenfels : Šmihel

7. kolo (15./16. 9.):
Šmihel : Dobrla vas
ASV : Liebenfels
Borovlje : Weitensfeld
Velikovec : Št. Leonhard
Št. Andraž : Sele
SAK : Zrelec
KAC : Wolfsberg

8. kolo (22./23. 9.):
Dobrla vas : Wolfsberg
Zrelec : KAC
Sele : SAK
St. Leonhard : Št. Andraž
Weitensfeld : Velikovec
Liebenfels : Borovlje
Šmihel : ASV

9. kolo (29./30. 9.):
Wolfsberg : Zrelec
ASV : Dobrla vas
Borovlje : Šmihel
Velikovec : Liebenfels
Št. Andraž : Weitensfeld
KAC : Sele
SAK : Št. Leonhard

10. kolo (6./7. 10.):
Dobrla vas : Zrelec
Sele : Wolfsberg
St. Leonhard : KAC
Weitensfeld : SAK
Liebenfels : Št. Andraž
Šmihel : Velikovec
ASV : Borovlje

11. kolo (13./14. 10.):
Borovlje : Dobrla vas
Velikovec : ASV
Wolfsberg : Št. Leonhard
Zrelec : Sele
KAC : Weitensfeld
Št. Andraž : Šmihel
SAK : Liebenfels

12. kolo (20./21. 10.):
Dobrla vas : Sele
St. Leonhard : Zrelec
Weitensfeld : Wolfsberg
Liebenfels : KAC
Šmihel : SAK
ASV : Št. Andraž
Borovlje : Velikovec

13. kolo (27./28. 10.):
Sele : Št. Leonhard
Zrelec : Weitensfeld
Wolfsberg : Liebenfels
KAC : Šmihel
Velikovec : Dobrla vas
Št. Andraž : Borovlje
SAK : ASV

Nogometno prvenstvo 1. razredov

Prvi razred B

Prvo kolo, 4./5. 8.: Bače : Ledince, Töplitsch : Feistritz, Št. Martin : VAS, Vernberk : Unterweng, Feffernitz : Kostonje, Ferndorf : Marija na Zilji, Čajna : Seebach.

Drugo kolo, 11./12. 8.: Seebach : Ledince, Marija na Zilji : Čajna, Kostonje : Ferndorf, Unterweng : Feffernitz, VAS : Vernberk, Feistritz : Št. Martin, Bače : Töplitsch.

Prvi razred C:

Prvo kolo, 4./5. 8.: Metnitztal : Donau, Bilčovs : Wietersdorf, Treibach : Wöflnitz, Launsdorf : Kriva Vrba, Oberglan : Gospa Sveta, Eberstein : Kotmara vas, Vetrinj : Reichenau.

Drugo kolo, 11./12. 8.: Donau : Reichenau, Kotmara vas : Vetrinj, Gospa Sveta : Eberstein, Kriva Vrba : Oberglan, Wöflnitz : Launsdorf, Wietersdorf : Treibach, Metnitztal : Bilčovs.

Prvi razred D

Prvo kolo, 4./5. 8.: Železna Kapla : Št. Štefan, Klopinj : Frant-

schach, Grebinj : Labot, Ruda : Globasnica, Šmarjeta : Št. Pavel, Sinča vas : Grabštanj, Žitara vas : Podkros.

Drugo kolo, 11./12. 8.: Št. Štefan : Podkros, Grabštanj : Žitara vas, Šmarjeta : Sinča vas, Globasnica : Št. Pavel, Labot : Ruda, Frantschach : Grebinj, Železna Kapla : Klopinj.

Slovenski VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Gasometergasse 10.

Uredništvo: 9020 Celovec, St.-Ruprecht-Strasse 19/IV, tel. (0 42 22) 54 0 42, teleks 422086 snk a

Uprava: 9020 Celovec, Gasometerg. 10, tel. (0 42 22) 32 5 50.

Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. J. Drava, Celovec - Borovlje.

SAK - Mostič (0:0) 2:1

Ce gre po rezultatih pripravljalnih iger se je Slovenski atletski klub odlično pripravil na prvenstvo v vzhodni koroški podligi. V zadnji preizkušnji je SAK zadnje soboto na Koschatovem igrišču premagal Mostič (Brückl) z 2:1. Mostič, ki šteje med najboljša moštva koroške lige, v celotni igri ni mogel razviti premoči. Predvsem v prvi polovici je bil SAK v premoči in pokazal, da se je povečala njegova učinkovitost.

Iz kota so Mostičani sicer dosegli prvi gol, toda par minut zatem je po podaji Mihe Kreutzta mladi Urban z ostrim strelom premagal vratarja. Še lepši pa je bila kombinacija Kreutz-Velik-Polanšek, ki jo je zadnji zaključil z odločilnim drugim golom. Trener Jagodič je preizkusil skoraj vse igralce in bil z moštvom zadovoljen. Svaril pa je pretirane optimiste: „priprave so priprave, prvenstvo je pa prvenstvo!“

V soboto 4. avg. 1984 igrajo:

v Borovljah

15.45 Borovlje pod 23

SAK pod 23

17.30 BOROVVLJE I : SAK I